

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

N. 16 (1003) BALANDŽIO - APRIL 17 • 1969 LIETUVIŲ SVIETIMO IR ŠEIMOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • Tel. 368-6813

Maironis Niujorke

Jungtinių Tautų tarptautinės Dag Hammarskjöldo bibliotekos salėje buvo surengtas pobūvis, kuriame pagerbtas Lietuvos dainius Maironis. Pobūvį atidarė jo rengėjas — rusiškosios knygos klubo atstovas rusas dr. Vladimiras Sokolovas. Paskaitą apie Maironį anglų kalba skaitė Jungtinių Tautų bibliotekos direktorius Levas Vladimirovas. Po to parodytas filmas apie Maironį ir paskaityta jo poezijos. Tokia žinia paskelbė komunistinė ir prokomunistinė lietuvių spauda, kuri tą pobūvį skelbė iš anksto ir tuo būdu kvietė lietuvius dalyvauti. Nežinant visų pastangų, pobūvis buvo negausus. Kodėl? Ar dėlto, kad lietuvių nesidomi savo tautiniu dainiumi? Ar netinkama vieta? Anaipol! Lietuviai Maironis yra jo vidaus balsas, išsiliejęs posmu „Lietuva brangi“, nepamainomas, kaip ir pati Lietuva. Vietą? Tinkamesnės vietos prestižo atžvilgiu turbūt nėra visame Niujorke. Išgirsti kalbant apie Maironį Jungtinės Tautos, rodos, turėtų būti garbė, juoba, kad tai kelias į tarptautinį pripažinimą. Ir vis dėlto mažai kas iš sąmoningų lietuvių ten dalyvavo. Beveik visiems buvo aišku, kad tai pobūvis, kuriam iš esmės rūpi ne Maironis, bet kiti dalykai. Kas rūpėjo, matyti iš rengėjo — rusiškosios knygos klubo. Tai organizacija, kuriai knyga tėra priedanga. Jos pagrindinė misija yra politinė, kaip ir pačios Jungtinės Tautos, kurias rusai nuo pat pradžios panaudoja savo politiniams tikslams. Ir Maironis šiuo atveju jiems buvo panaudotas.

Maironis buvo ne tik poetas, bet ir kunigas, Lietuvos atgimimo dainius, tautinės sąmonės žadintojas, laisvės šauklys. Tokio žmogaus rusai, atrodo, jokių būdu negalėtų panaudoti savo politiniams tikslams. Bet taip atrodo tik neakyliesiems, kurie nemato komunistinių vilonijų. Tik prisiminkime pvz. popiežiaus Jono XXIII paminklą Lenkijoje, kurį pasiūvė statydinčiai komunistai. Rodos, tai puikus dalykas — komunistai pagerbia Katalikų Bendrijos galvą. Daugelis lenkų tikinčiųjų, net katalikų kunigai, susižavėjo tuo projektu ir aukojosi lešas paminklo statybai. O tuo tarpu Lenkijos vyskupai, su kardinolu Wyszyński priėmė, perspėjo tikinčiuosius neaukoti, neprisiidėti prie minėto paminklo statybos, nes tai pridengeta komunistų politika. Tuo būdu komunistai siekė laimėti tikinčiųjų masių pasitikėjimą, suskaldyti jų eiles, pakirsti vyskupų autoritetą ir visos Katalikų Bendrijos. Tai buvo klastinga gudrybė, kurią nevisi išvėlė. Atsirado lenkų, kurie nepaisė vyskupų perspėjimo, sakydami, kad tai puikus projektas, geras darbas, o kas ji atlieka ir kokių tikslų — nesvarbu. Jie nežinojo, o gal užmiršo seną romėnų Virgilijaus išmintį, išreikštą posakyje „timeo danaos et dona ferentes“ — bijau graikų, net ir dovanas teikiančių. Ta senoji gudrybė pasikartojo ir Maironio atveju. Darbas iš esmės geras, bet atliktas su politiniu tikslu. Rusas pastatė Maironį savo delfiną ir ištiesė ranką išeivijos lietuviams: štai kokia laiminga Lietuva; tik mūsų dėka jūs dainius išvysite Jungtinės Tautos; lenkietis ir dėkokite „didžiajam broliui, Lietuvos išlaisvintojui!“

Popiežiaus Jono XXIII paminklas Lenkijoje ir Maironis Niujorke nėra izoliuoti atvejai, rodą komunistų pridengtus tikslus. Jie yra metodo išraiška. Tai vykdomas senos taisyklės „mundus vult decipi, ergo decipiat“ — pasaulis nori apgavystės, tad apgaudinėkimi. Tai matyti pvz. ir santykiuose su pavergtos Lietuvos tautiečiais. Rusiškioji politika ir čia visur kyšo. Ji ne tik leidžia, bet ir skatina dendausti pavergtuosius lietuvius su išeivija, tačiau su pagrindine sąlyga: laimėkite išeivių pritarimą Maskvos politikai, skelbkite, kad Lietuvoje klesti gerovė, dainuokite „Lietuva brangi“, bet priminkite, kad nemažiau brangi „didžioji tėvynė“ Rusija, kurios dėka Lietuva tokia iškilni. Tas propagandinis motyvas prasisklaidė daugeliu atvejais. Pvz. kad ir iškilusis solistas Virgilijus Noreika. Jo koncertus Kanadoje ir JAV-se tautiečiai priėmė kaip grynai kultūrinį-patriotinį mostą. Atrodė, kad solistas toje plotmėje ir išsilaukys. Deja, įsimašė propagandistai ir Niujorke nusigabeno į dainuotį iškilmeje. Kur buvo išgarbinta Lietuvos okupacija. Tai metė politinį šešėlį visai solisto misijai išeivijos tarpe. Buvo matyti, kad už gryną kultūrinio žygio slypi valdovų politiniai tikslai. Tai dalykai, kurie visą ryšių klausimą kompromituoja. Nejaugi vilniškiai ryšininkai neturi apdairesnių žmonių, sugebantių orientuotis ir suprasti tikrovę?

KANADOS ĮVYKIAI

DERYBOS SU KINIJA

Kanados užsienio reikalų min. M. Sharp paskelbė Vašingtone įvykusio spaudos konferencijoje, kad komunistinė Kinija sutiko pradėti derybas dėl diplomatinio ryšių užmezgimo su Kanada. Kinijos diplomatinio pripažinimo klausimą išskėlė premjeras P. E. Trudeau, pėrnai laimėjęs federacinio parlamento rinkimus. Derybos prasidės sekanči mėnesį Stockholme tarp abiejų ambasadų, sustiprintų specialiais atstovais iš Pekingo ir Otavos. Jos bus slaptos — M. Sharp jau yra davęs įsakymą kanadiečiams diplomatam vengti betkokių komentarų spaudai. M. Sharp teigia, jog Kinijos pripažinimas yra būtinas, nes be jos tiesioginio dalyvavimo neįmanoma išspręsti didžiųjų pasaulio problemų.

Torontietis senatorius John Black Aird pasitraukė iš Atlanto Sąjungos Kanados Parlamento Draugijos pirmininko pareigų, pasisakydamas prieš premjerą P. E. Trudeau nutarimą mažinti Kanados karinius išpareigojimus Europoje. Jo nuomone, Kanada ši žingsnis pasirinko tokiu laiku, kai įvykiai Čekoslovakijoje ir R. Europoje reikalauja ne išpareigojimų mažinimo, bet jų didinimo. Panašią mintį pakartojo Otavon užsukęs V. Vokietijos užsienio reikalų min. W. Brandtas, kuris jau yra tarėsis su sovietų ambasadoriumi apie proporcingą Varšuvos ir Atlanto sąjungų kariuomenių jėgų mažinimą. Pasak W. Brandto, Kremlius gali susidaryti įspūdį, kad kompromisas abišupie įtampai mažinti nėra reikalingas, nes Kanados pasi-

traukimas liudija Atlanto Sąjungos irimą. Derybose su Maskva yra būtina tvirta Atlanto Sąjungos kariuomenė. Prieš mėnesį Hamiltone įvykusiame Ontarijo liberalų suvažiavime 41% paklaustu atstovų pasisakė už Kanados dalyvavimą Atlanto Sąjungoje dabartinį išpareigojimų rėmimo, 31% siūlė juos mažinti, 6% — didinti, 20% — pasitraukti iš šios organizacijos ir 2% buvo neapsisprendę. Premjero P. E. Trudeau nutarimą pagyry rumunų kompartijos oficialios „Scientia“, nes Rumunija, jausdama sovietinės okupacijos grėsmę, nori abiejų kariuomenių bloku panaikinti.

Kvebeko premjeras J. Bertandas turėjo pasikalbėjimą su Canadian Press žinių agentūros atstovais. Jis reikalavo įgyvendinti dviejų tautų idėją Kanadoje ir grąsino Otavai referendumu. Toks kvebekietiškas nuomones atsisakymas turės patvirtinti jo Union Nationale partijos nutarimus, su kuriais nenori sutikti federacinė vyriausybė. J. Bertandas pasisakė prieš centralizaciją, Otavos kišimąsi į provincinius reikalus, nes tokia taktika tarnaujanti Kvebeko separatistams.

Atlanto provincijų ekonominė taryba iteikė 40 uoslapių raštą Naujosios Škotijos, Naujojo Brunsvico ir Princo Edvardo salos vyriausybėms sudarytam studijų centrui, siūlantį šių trijų provincijų politinę, ekonominę ir administracinę sąjungą. Ekonominės problemos padėtų išspręsti bendri provincijų ištekliai, o išlaidas sumažintų \$38 milijonais valdžios įstaigų sujun-

Naujojo montrealiečių jaunimo ansamblio narės. Naujasis ansamblis, vadovaujamas Z. Lapino, H. Lapinienės ir I. Kličienės, siekia apjungti montrealiečių talentus dainos, muzikos ir šokio srityje. Jis išaugo iš jau turėto meninio vieneto ir ruošiasi išplėsti savo veiklą. Nuotrauka J. Sablausko

Oazių laikai yra praėję

Pasikalbėjimas su naujuoju Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku Stasiu Barzduku

— Nors esate aktyvus PLB eilėse bene nuo pat PLB įsteigimo, bet pačioje jos viršūnėje atsidūję visi neseniai. Kaip atrodo visas veiklos plotas, žvelgiant iš naujosios pozicijos?

— PLB valdyboje esu atsidūręs kartu su buv. pirmininku a.a. Juozu Bačiūnu jo iniciatyva: PLB Toronto 1963 metų seime jis pasiūlė, jei kandidatuošias aš, tai taip pat kandidatuošias ir jis. Susitarėm kandidatuo-ti ir kartu su kitais buvome išrinkti. Man, kaip žinote, teko vykd. vicepirmininko pareigas: šaukti PLB valdybos posėdžius, siūlyti jiems darbotvarkes ir daugiausia vykdyti tai, kas būdavo nutariama, pavedama, įtaigojama. Pirmininkas paprastai su manim pasitardavo ar žodžiu, ar laišku, ar telefonu ka rasydamas, viešumai skelbdamas, ką atsakingesnio pats sprendimas ir darydamas. Mūsų sutardavom. Tad stovėjau prie pirmininkavimo darbo labai arti. Vadinasi, visiškas naujokas nesu. Iš esmės nesikeis nė žvilgsnis, kurį apibūdinau prieš trejetą metų dar iš vykd. vicepirmininko pozicijos:

„Oazių laikai, kai vieni nuo kitų stengėmės atsiverti daugybės smulkių draugijų ribomis, yra praėję. Neorėkim jų grąžinti. Spauda, radijas, televizija, lėktuvų susisiektimas, raketai skrydžiai ardo tautų ir valstybių uždarius, skirtingos religijos randa tarpusavio kalbą, kodėl lietuvis turėtų būti išimtis ir skendėti vien savo parapijoje, draugijoje, srovyje? Bendruomenė stengiasi iš uždarumą pralaužti. JAV lietuvis turi žinoti, ką daro ir ko siekia jo brolis Australijoje, Europoje, Pietų Ameri-

gimas. Šios trys provincijos turi tik 1.486.000 gyventojų, kurių reikalus lengvai galėtų tvarkyti viena vyriausybė, iš trijų ministerijų padarydama vieną. Kanados vyriausybė už \$335.000 sutiko pastatyti 152 gyvenamuosius namus Saigono Minhmang priemiestyje pastogės netekusiems P. Vietname gyventojams. Šiame priemiestyje Kanados lėšomis jau yra pastatytas 72 butų apartamentas. Prie naujojo projekto \$91.000 prisidės ir P. Vietnamo vyriausybė.

Pašto paslaugų pabranginimas privertė užsidaryti Otavojie paštininkams leidžiamą žurnalą „The Postmark“. Jo prenumeratai negalėjo padengti pašto išlaidų. Rysčių ministerijos informacijos skyrius ši pranešima paneigė, bet negalėjo nurodyti jokių kitų priežasčių, dėl kurių žurnalas turėjo nutraukti darbą.

Imigracija į Kanadą pėrnai sumažėjo 17,5%, lyginant su 1967 m. duomenimis. Bendras imigrantų skaičius pėrnai buvo 183.974, kurių 52% — 96.165 — teko Ontarijo provincijai. 1968 m. Kanadon imigravo 20.422 amerikiečiai, 19.774 italai, 37.889 britai, 8.184 prancūzai, 7.563 Karibų salų gyventojai, 21.686 Azijos ir 5.204 Afrikos kraštų piliečiai. Imigrantų gretas papildė 9.072 politiniai pabėgėliai iš Čekoslovakijos.

koj. Kanados lietuviui turi rūpėti jo brolio likimas Belgijoje, Urugvajui, Zelandijoje ir t.t. Turim dalintis kultūriniais lobiais: žurnalais, knygomis, plokštelėmis. Šiam tikslui turim turėti pakankamai visiems prieinamą biblioteką ir skaityklą. Sistemai turim keistis gyvaisiais savo žmonėmis — dainininkais, muzikais, mokslininkais, dailininkais. Tik tada sudarysim gyvą savo Pasaulio Lietuvių Bendruomenę tikrąja šio žodžio prasme. Bendruomenė, kuri bus pajėgi vykdyti tautiečių mūsų pačių darbus ir kuri savo organizuotumu imponuos kitataučiams“ („I Laisvė“ 1968 gruodžio nr.).

— Iš PLB valdybos, vos pradėjęs planuoti, pasitraukė PLB Kultūros Tarybos pirmininkas prof. dr. A. Klimas. Iki šiol nebuvo paaiškintos jo pasitraukimo priežastys.

— Nemanau, kad prof. dr. A. Klimas pasitraukimo priežastys galėtų būti kokia paslaptis. Jos pasakytos 1969 vasario 3 jo paaiškinimu: tai profesinio darbo ir šeimos aplinkybės. Bet iš bendruomeninio gyvenimo ir darbo dr. A. Klimas nesitraukias — lieka kelių Bendruomenės padalinių ir kelių kitų liet. organizacijų nariu.

— Ar PLB valdyba yra sudariusi savo veiklos planą, ar tenkinsis improvizuota veikla?

— PLB valdyba atskiroms darbo sritims iš savo narių išskyrė vadovaujančius pareigūnus: turi švietimo ir kultūros tarybų pirmininkus, turi visuomeninių reikalų, informacijos, jaunimo ir finansų vicepirmininkus, turi pirmininką, vykd. vicepirmininką ir sekretorių-įdinininką bendriesiems reikalams. Be to, kiekviena specialaus darbo sritis jau turi arba turės taip pat atskirus organus, pvz. PLB švietimo Tarybą, PLB Kultūros Tarybą, PLB Jaunimo Sekciją ir t.t. Atskirų darbo sričių planai yra būtini, ir PLB švietimo Taryba pvz. švietimo ir šeimos metams vykdyti turi pasirenjamą detalų planą. Pasiręgs planus ir kiti organai. Bet PLB valdybai teks taip pat atsiliepti ir į paties gyvenimo nuolat keliamus reikalavimus, taigi nebus galima išvengti nė improvizacijos veiklos. Iš kitos pusės, kiekvienam planui vykdyti reikalingas finansinis pagrindas. O PLB valdybos finansai — pati silpnoji jos gyvatės dalis. Į padėti žvelgiame realiai: atsiraso pinigų — padarysim daugiau; jei jo truks — daugiau mažiau vegetuosim. Šiuo metu beveik vienintelis PLB valdybos pajamų šaltinis — tai jos leidžiamasis „Pasaulio Lietuvių“. Dairomis ir kitu šaltinių ir tikimės jų atsirasti, nes mūsų visuomenė konkrečioms lietuviškimės darbams yra dosni. Turėtų grįžti į tvarką įrašų bendruomenių konstitucinių įrašų siuntimas. Šiuo metu aktualus yra menininkų išvykos į Australiją organizavimas, deja, stringas kaip tik dėl lėšų stokos.

— Kaip su politine sritimi? Vis girdėti užuominų, kad PLB norėtų perimti ir politinę išelvių veiklą?

— Tokių balsų įvairiomis progomis iš tikrųjų pasigirsta. Tai natūralu laisviems žmonėms laisvuose kraštuose. Tačiau tai tik negausūs pasikiri balsai, ir be reikalo kai kas dėl jų jaudinasi. Bendruomenės organų sprendimus saisto tikrovės suvokimas ir atsakomybės pajautimas. Tikrovė gi yra tokia, kad politiniam darbiui yra susiorganizavę specialūs politiniai organai. PLB valdybai reikia skaitytis su jų buvimu ir veikla. Štai dėl ko ji nuosirdžiai siekia su jais tarpusavio susipratimo ir lojalaus bendradarbiavimo. Neseniai, kovo 15, įvykusiame PLB valdybos posėdyje taip pat dalyvavo Viko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, ir abi pusės išreiškė tokią savo nusistatymą: „Vikas, sudarytas politinių lietuvių srovių ir laisvės kovos sąjūdžių pagrindu, iš paskirties vadovauja politinei lietuvių laisvės kovos veiklai, ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė su juo sieks darbų suderinimo ir abipusės pagalbos. Organizacinį Viko tvarkymąsi PLB laikosi jį sudarančių grupių bei jo organų (seimo, tarybos ir valdybos) vidaus reikalu ir jokių atvejų į tai nesisiki“. Mano įsitikinimu, toks kelias yra realus ir ne tik abiem pusėm, bet ir pačiam reikalui naudingas.

— Nors PLB sudaryta nepartinu pagrindu, bet užkulisuose vis jaučiami ir partiniai vejai. Ar čia nėra kartais dviširdumo: viešumoje nepartinė veikla, o slaptumoje ji apsprendžiama politinių grupių?

— Su tais „partiniais mūsų vejais“ iš tikrųjų kažkas netvarko. Jų tradicijos pažymėtos „se-
(Nukelta į 3 pusl.)

Pasaulio įvykiai

ATLANTE PASTEBĖTI SOVIETŲ KARO LAIVAI PLAUKĘ NE I VLADIVOSTOKA, bet i Viduržemio jūrą. Laivų permetimą iš Murmanko ir Baltijos jūros uostų Maskva laiko atsaku i neva Atlanto Sąjungos ruošimąsi karui. Čia, matyt, turimi galvoje šios organizacijos laivyno manevrai, kurie prasidės balandžio 20 d. Viduržemio jūroje. Manevruose dalyvaus apie 60 karo laivų ir 300 lėktuvų, priklausantių JAV, Britanijai, Turkijai, Italijai ir Graikijai. Jų metu bus praktikuojami išsikišimo veiksmai, kova prieš povandeninius laivus ir aviacijos smūgiai. Sovietų laivyno stiprinimas Juodojoje ir Viduržemio jūrose turi aiškų propagandinį tikslą: plėsti įtaką arabų kraštuose, priversti Izraelį pradėti taikos derybas, reikalui esant, išvystyti didesnę spaudimą Rumunijai ir Jugoslavijai. Laivyno bazes sovietai jau turi

Egipto Aleksandrijoje ir Port Saide, Sirijos uoste Lapakja, Alžerijos uostuose Orane, Alžyre ir Mer el Kebire. Atlanto Sąjungos vadai dėl sovietų laivų Viduržemio jūroje nesijaudina, nes amerikiečių VI laivynas ten yra gerokai stipresnis už sovietų laivų telkinį. Karo atveju visą sovietų jūrą jėga lengvai būtų galima užblokuoti Dardanelių ar Gibraltaro sąsiauriuose. Ši strateginė problema, be abejonės, gerai žinoma sovietų admirals. Jeigu Kremlius iš tikrųjų galvotų apie karą, jis ne tik ne siųstų laivų i Viduržemio jūrą, bet dargi stengtųsi juos iš ten atitraukti i Murmanską ar Vladivostoką.

Atlanto Sąjungos dvidešimtmečiui skirta konferencija Vašingtone nutarė įieškoti priemonių įtampai Europoje sumažinti. Vyriausios būstinės štabai įsakytą paruošti pasiūlymų sąrašą iki š.m. gruodžio mėn. Ši oficialus pranešimo dalis buvo ataskaita i Varšuvos Sąjungos kovo 17 d. Budapešte padarytą pasiūlymą suaukinti visų Europos valstybių konferenciją šio kontinento politinėms problemoms spręsti. Pranešime pabrėžiama, kad tokioje konferencijoje turėtų dalyvauti visi Atlanto Sąjungos nariai, taigi ir Kanada su JAV. Tuo metu, kai Vašingtone posėdžiavo Atlanto Sąjungos nariai, Sovietų Sąjunga paveldėjo savo reikalavimus, kurių pagrindinis liečia V. Vokietiją. Kremliaus vadai nori, kad V. Vokietija pripažintų Europos valstybių dabartines sienas, atsisakytų teisių i V. Berlyną ir suteiktų diplomatinį pripažinimą R. Vokietijai. Tokio reikalavimo Atlanto Sąjunga negali patenkinti, nes tektų atsisakyti Vokietijos suvienijimo minties. Vašingtono konferencijoje buvo kritikuotas Kanados premjero P. E. Trudeau nutarimas sumažinti išpareigojimus Europoje. Didžiausią opoziciją žada V. Vokietija, turinti 450.000 vyrų kariuomenę. Bet koks jėgų balanso mažinimas vokiečiams yra didelis smūgis. Atitrauktus Atlanto Sąjungos dalinius turėtų pakeisti pati V. Vokietija, tačiau tokiu atveju sovietų propagandistai tuojau pradėtų rekti apie vokiško „militarizmo“ atgimimą. Dėl šios priežasties V. Vokietija yra priversta ribotis 450.000 vyrų kariuomene.

Sovietų Sąjungos vyriausybė įteikė notą Kinijos ambasadoriui, siūlydama derybas įtampai pasienyje sumažinti. Panaši nota jau buvo įteikta kovo 29 d., bet i ją Pekingas net nesiteikė atsakyti. Ši kartą deryboms siūloma netgi konkreti data. Kiniečių kompartijos IX kongresą sovietų radijas apšaukė naujos partijos sudarymu. Pasak Maskvos, ji nieko bendro neturi su marksizmu ir leninizmu, o tėra politinis įrankis Mao rankose.

Praho radijas paskelbė, kad sovietai atsčius Čekoslovakijon tris papildomas divizijas, remdamosi 1968 m. spalio 16 d. pasirašyta sutartimi, kuri leidžia sovietams kariuomene Čekoslovakijoje laikyti neribotą laiką. Vėliau ši žinia buvo atšaukta. A. Dubček vadovaujama Čekoslovakijos kompartija paskelbė, kad teisminės atsakomybės galės būti traukiami žurnalistai, kurie nesilaiko kompartijos linių. Radijui, televizijai ir spaudai grąžinami cenzoriai, tačiau jaučiamas aiškus savanorių trūkumas šiai nedėkingai tarnybai. Balandžio 17 d. Prahoje šaukiamas Čekoslovakijos kompartijos 200 centrinio komiteto narių posėdis, kuriame gali įvykti kova tarp A. Dubčeko liberalu ir Maskvą garbinančių konservatorių. Šią mintį perša slovakių kompartijos vado G. Husako aštri kalba, kritikavusi Čekoslovakų kompartijos vadovybę dėl vieša-

jame gyvenime pasireiškiančių antisocialistinių jėgų. Atrodo, G. Husakas jau yra iširikiavęs i konservatorių gretas. Prez. L. Svoboda pastaruoju metu lanko Čekoslovakų kariuomenės dalinius, kuriuose jaučiamas didėjantis nerimas dėl žadamų sovietų papildomų divizijų įvedimo.

Prancūzijos prez. De Gaulle vėl kreipėsi i tautą, senato ir regijoninių reformų referendumą balandžio 27 d. sujungdamas su asmeniniu prestižu. Jeigu tauta atsakys „ne“ i siūlomą reformą, prez. De Gaulle grąsino pasitraukti iš pareigų. Visuotinio pritarimo atveju jis žada prezidentauti iki 1972 m. Senato reforma šią instituciją padarys tik patariamuoju balsu, o 21 regijonų administraciją — tarpininkais tarp centrinės vyriausybės ir vietinės valdžios 95 departamentų.

Maskvoje tris dienas viešėjo Rumunijos užsienio reikalų min. C. Manescu. Jo viešnagės metu „Pravda“ paskelbė straipsnį apie L. Brežnevą doktriną ir nacionalizmą, kuris esąs didžiausias komunizmo priešas. Kadangi Rumunija laikosi tautinės linijos i visiško neutralumo, šis straipsnis, matyt, buvo išpėjimas jos vadams. Artėjant pasaulinei kompartijų konferencijai, Maskvai rūpi Rumunijų susigrąžinti i savo rėmėjų gretas. Baigminia-
C. Manescu „draugiškas nuomonių pasikeitimas“ su L. Brežnevu ir A. Kosyginu. Šis terminas paprastai vartojamas tokiu atveju, kai nebūna padaryta jokių esminių sprendimų.

Vašingtono viešesjęs Jordanijos karalius Hussein pasipėjo prez. R. Niksoną, kad Artimiesiems Rytams gresia naujas karas, jeigu nebus išspręstas žydų ir arabų ginčas. Izraeliui jis pasiūlė šešių punktų taikos planą, kuris duotų teisę naudotis Suezos kanalu ir suteiktų diplomatinį Izraelio valstybės pripažinimą, jeigu Izraelis grąžintų arabams kare užgrobtą teritoriją. Ši planas Izraelio atstovai pavadinę politinių dūmų uždanga. Jie pasmerkė ir 4 didžiųjų pasitarimų taikos klausimu ir protestavo prieš Jungtinių Tautų nutarimą atšaukti specialų pasiuntinį G. Jarringą. Problemos sprendimą gaili apsiunkinti du netikėti radiniai. Izraelio geologai aptiko didesnes požeminio vandens atsargas Sinajaus pusiasalyje, o Gou-
rim vietovėje, prie Mirties jūros, buvo rasti naftos šaltiniai. Kyla klausimas — ar Izraelis sutiks pasitraukti iš Sinajaus, kai surastas vanduo ši dykuma gali paversti derlingu plotu?

Suomijos kompartijos suvažiavime i 35 narių centrinį komitetą nebuvo išrinktas nė vienas stalininkas, kurie dabar šaukia atskirą savo klijos suvažiavimą balandžio 26-27 d.d. Užkietėjusių stalininkų pašalinimas iš vadovaujamo postu kompartiją gali suskaldyti i dvi dalis.

Hamburge buvo duotas įsakymas suminti vokiečių kariuomenės mjr. H. J. Krusę, kuris kovo 3 d. pavaršė atostogų asmeniui reikalą sutvarkyti ir dingę be žinios. Jis buvo deštytojas karo mokykloje ir turėjo gali-
mybę susipažinti su karinėmis paslaptimis. Dingusio majoro įieško karinė kontržvalgyba.

Duio sprogimas Nueva Rosita anglies kasyklose Meksikoje nulaikio apie 150 angliakasių. Gelbėtojai nestikė nė vieno rasti gyvo, nes užtruko puse mėnesio, kol bus pasiektas 500 pėdų gylys, kuriame angliakasiai dirbo su spūdimu metu.

Grakijos premjero G. Papadonolas režimas ežrafinio tris su-
sprendus konstitucijos para-
grafus, garantuojančius piliečių namų neliečiamumą, bendravimo ir susirinkimų teisę.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė \$3.50. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostatais.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Lenkijoje tarp komunistų

iškilo nesutarimas, kaip reikia ateityje vesti ateistinę propagandą, kuria užsima "Pasaulietiš-kai Kultūrai Skleisti Draugija", "Ateistų Sąjunga" ir "Pasaulietiškos Mokyklos Draugija". Kaip rašo kairiųjų katalikų organas "Slowo Powzechne", tų organizacijų vadovybės nesutaria, kokios taktikos reikėtų laikytis spaudai Katalikų Bendrijos atžvilgiu. Vieni nori visiškai atsiskirti tiesioginio puolimo ir kritikos. Jie laikosi dėsno, kad socializmo stiprėjimas pamažu automatiškai ves prie religijos išnykimo. Kiti tvirtina, kad spaudoje reikia vesti nuolatinę kovą su religija. "Slowo Powzechne" aiškina, kad katalikams visai neįdomu kurti kryptis ateityje laimės. Viena kitai aišku, kad manymas, jog religija pamažu pati sunyks, yra klaida. Užuot sunykusi, krikščioniškoji pasaulėžiūra, juo labiau puolama, juo giliau įleidžia šaknis į visuomenę. Atviri spaudos puolimai Katalikų Bendrijos kelia vien tik nereikalingą įtampą ir pagilina prarają tarp katalikų ir marksistų, kai tuo tarpu reikia siekti "politinės vienybės". Toliau minėtas laikraštis pabrėžia, kad "Pasaulietiš-kai Kultūrai Skleisti Draugija" savo plane nekalba apie ateizmo skleidimą, o tik apie "mokslinio materializmo" platinimo reikala.

* Olandijos vyskupai bendru raštu pasmerkė ir papieki Utrechtio universiteto studentų katalikų planą pakviesti į universiteto bažnyčią šėis protestantų pastorių atlaikyti bendros "Eucharistinės Vakarienes" (Misių) drauge su katalikų kunigais. Vyskupai remiasi Utrechtio kardinolo Alfrinko sprendimu, kai jis jau anksčiau nedavė leidimo tokioms pamaldoms. Vyskupai, pagirdami studentus katalikus už pastangas suartėti su protestantais, drauge pabrėžia, kad jų planas esąs dar per ankstyvas, kol nėra išspręsti kiti klausimai. Pvz. dar neišspręstas klausimas, ar katalikai gali dalyvauti protestantų pamaldose ir atvirkščiai. Kita vertus, dėl bendrų pamaldų turi būti sutarimas tarp abiejų konfesijų vadovaujančių organų. Privati iniciatyva gali atnešti tik nepageidaujamą komplikaciją.

* Limos, Peru sostinės, arkivyskupas kard. Juan Landazuri-Ricketts (pranciškonas) televizijoje pareiškė palikes puikius arkivyskupo rūmus gražiam miestoto centro kvartale ir persikėlė į vargingųjų kvartalą, kad gyvendamas vargšų tarpe geriau galėtų rūpintis jų reikalais. Tokia esanti ganytojo pareiga.

* Bolivijoje neseniai konsekruoti La Paz vyskupijos du nauji vyskupai pagalbininkai Ademar Exquivel ir Andrew Schierhoff pasiliko gyventi indėnų kvartale, miesto pakraštyje. Amerikietis Schierhoff, 1960 m. savanoriškai atvykęs į Boliviją pastoraciniam darbiui tarp vietos indėnų, nori ir toliau ten pasilikti, kad galėtų gyventi jų rūpesčiai ir dalintis skurdu ir vargu.

* Albanijos komunistinė valdžia pernai pasigyrė galutinai išnaikinusi religiją ir betkokias jos apraiškas. Tačiau atrodo, kad bekomprominėse kovose su religija pastaroji nebuvo nugalėta. Kompartijos organas "Zeri i Popullit" skundžiasi, kad vaikai ir toliau krikštijami, jiems du-

dami šventųjų vardai, o liaudies dar laikosi bažnytinių papročių. Esą prieš bažnytines šventes kepykloje prikepa ostijų. Net ir mirusius laidodami krikščionys atlieka bažnytines apeigas ir darą viską, kad krikščionis nebūtų palaidotas šalia mahometono. Pagal kompartijos laikraštį, reikia dar labiau budėti ir kovoti su religiniais papročiais.

* Lenkijoje, pagal Sovietų Sąjungos pavyzdį, bandoma įvesti civilines apeigas krikštui, santuokai ir laidotuviams. Daugiausia dėmesio kreipiamas į "vardo suteikimą", kuris turi atstoti krikštą. "Gazeta Bialystocka" rašo, kad vieno miesto metrikacijos biuras vaikui "vardo suteikimo" apeigose ir tėvams duoda dovanų, tačiau iš to esanti maža nauda: to miesto ribose iš praėjusių metų 769 naujagimių tik keliems kūdikiams suteiktas vardas metrikacijos biure.

* Ir Sovietų Sąjungoje nuolat skundžiamasi "religinio atgyvenimo" buvimu. Laikraštyje "Sovetskaja Rosija" (1969. III. 21) apgailestaujama, kad dar daugelis partijos narių laikosi religinių papročių, ypač krikštija savo vaikus. Nors partijos statusas įpareigoja kompartijos narius kovoti su "religiniais prietarais", vietovėse vietovėse daugelis tėvų, priklausančių partijai, pakrikštijo savo vaikus, o vietinės partinės organizacijos užmerkusios dėl to akis. "Sovetskaja Rosija" įspėja dėl šios rūšies idiferentiškumo, nes padarius mažų nuolaidų religijos dalykuose, dažnai atskiri nariai nuolat iš nuomaterialistinės ideologijos. Laikraštis rogina kuo plačiau propaguoti sovietines apeigas ir papročius. Komjaunuoliai turi rūpintis sovietinėmis vestuvėmis ir naujagimių registracija, dalyvaujant kuo daugiau jose draugų, kad atstvertų "religinės atgyvenas".

* Armėnas Petras Alagiagian, ilgai kalintas sovietiniuose kalinimuose bei koncentracinėse stovyklose, parašė knygą "Mano kalėjimai sovietiniame rojuje". Ji išleista italų, prancūzų ir ispanų kalbomis. Netrukus išeis ir angliškasis vertimas. Prancūziškąją laidą išleido Edition Bellarmine Montrealyje. Knygos autorius šiuo metu lankosi Kanadoje su paskaitomis apie savo pergyvenimus. Jis yra gimęs Armėnijoje, bet dėl turkų persekiojimo su šeima persikėlė Romon, kurėjo mokslus ir įstojo į jėzuitų ordiną. Nuo 1920 iki 1932 m. jis dirbo kaip kunigas Armėnijoje. Kai komunistai jį suėmė, Italijos ambasadorius išvadavo kaip Italijos pilietį, bet turėjo išvykti užsienin. Antrojo D. karo metu kun. P. Alagiagian buvo kapelionu italų dalinio, kuris pakliuvo sovietų nelaisvėn. Tada jis buvo trejus metus tardomas, o paskui nubaustas 10 metų koncentracijos stovykla Uralo srityje.

* Verbu sekmdienį Vilniuje daugelis žmonių gatvėse turėjo verbas. Jų buvo galima gauti prie šventorių, o kiek anksčiau — turguje. Pamaldose dalyvaavo daugiau žmonių nei paprastais sekmdieniais. Verbomis domėjosi ir liaudies meno mėgėjai. Esą daugiausia verbų atvežama iš Buivydžių, Pilaitės ir kitų kaimų. Tokio stiliaus verbų esama ir Lenkijos etnografiniuose muziejuose. Jos ten vadinamos Vilniaus verbomis.

Čekoslovakijos drama ir Lietuva

Čekoslovakijos drama dar nebaigta. Bandymai dabar įveikti, kuria kryptimi jos eiga riedės, dažniausiai žada niūrią laisvės pastangų ir tarpautinės realybės konflikto atomazgą, būtent, visišką sovietinės okupacijos įsigalėjimą Čekoslovakijoje. Palikus tuo tarpu nušaliai ateities galimybes, ligšiolinė tos dramos eiga yra vėta ypatingo dėmesio, nes Europos centre vyksta likiminė kova tarp laisvės ir prievartos, kurioje rusiškasis bolševizmas bando sulaukyti iš jo įtakos slystančią laisvės vertę suvokiančią tautą.

Ilgai ruošėsi

Čekoslovakijos dramos eiga apsprendžia visa eilė įsidėmėtinų aplinkybių, kurių nesant, ji riedėtų kita kryptimi. Iki 1968 metų pradžios Čekoslovakija buvo laikoma viena iš komunistiškiausių satelitinė valstybių Europoje. Stalininis teroras ištikimū jo sekėjų buvo vykdomas net tada, kai kituose to regiono kraštuose režimas rodė kairiųjų evoliucijos ženklų. Pragmatistieji čekai nebando laukti, nes nebuvo jokios vilties laimėti. Tačiau tuo metu tautoje ir komunistų partijoje brenė radikalių reformų mintis. Praeity metų pradžioje pavykusių sudaryti reformoms pasirengusių partijos vadovybė, prasidėjo visuotinio teroro bei prievartos režimo likvidavimas ir demokratijos principų įvedimo procesas komunistinėje valstybėje. Vėta ypatingo dėmesio šiame procese ta aplinkybė, kad jo vykdomą priekyje atsistojo komunistų partijos vadai, o ne ilinialai piliečiai.

Sistemos našta

Kodėl partijos vadovybė ėmėsi iniciatyvos reformuoti režimą ir socialinę valstybės struktūrą? Matyt, ji suprato komunistinės sistemos beprasmiškumą ir naujait tautos nuotaiką tuo klausimu. Lemiamos įtakos galėjo turėti ir tautinės savigarbos motyvas, skatinęs atsispręsti nuo rusiškio bolševizmo įtakos. Formaliai paliekant komunistinio etiketę ir skelbiant lojalumą "didžiajam kaimynui", siekta evoliucijos keliu įvesti Čekoslovakiją į demokratinio socializmo kelią.

Viena išorinių aplinkybių, lėmusių Čekoslovakijos dramos

dabartinę tėkmę, yra pastarųjų metų laikotarpio pastebimas nerimas, ypač intelektualų tarpe, pačioje Sov. Rusijoje, sukėjęs nemažą rūpesčių Kremliaus despotams. Prie to prisidėjo auganti įtampa tarp Pekingo ir Maskvos, turinti šaknis istorinė kiniečių-rusų nesantaikoj, kurios prasiveržimo nepajėgė nuslopinti marksistinių idėjų bendrumas.

Ką pralaimėjo?

Karinė Čekoslovakijos okupacija demokratinių progresą sustabdė, tačiau senojo teroro režimo nesugrąžino, nes čekų ir slovakų tautos pasirodė tiek politiskai subrendusios ir vieningos, kad neatirsdavo nė minimalaus skaičiaus pardsavėlių, pasirengusių vykdyti okupantų įsakymus. Rusai gi nesirijo žengti dar vieną žingsnį, ir sudaryti visų laisvių okupuoto krašto administraciją iš savųjų patikėtinų. Europos centre ir ne karo sąlygose toks žingsnis jiems atrodė politiškai netikslingas. Tačiau ir vien formali okupacija rusams atnešė pasaulio viešosios opinijos visuotinį pasmerkimą, o Čekoslovakijos padėties komunistinės imperijos sudėtyje neįsprendė. Jos politinės vadovybės bei visos tautos tvirta laikysena akivaizdžiai Kremliaus bandymo grąžinti senąjį diktatūrinį režimą sudaro ir toliau gilią spragą Maskvos Vidurio Europos apvaldymo planuose. Juo labiau ji rusams pavojinga, nes tai neabejotinai skatina laisvės viltis bei siekimus ir kituose to rajono satelituose. Antra vertus, viešosios pasaulio opinijos pasmerkimo paliesti, rusai buvo priversti kitose tarptautinių santykių srityse rodyti daugiau nuolaidumo ir net taikingumo. Šis rusų manevras, žinoma, Vakarus iš naujo stato pavojun tapti sovietinių pinklių aukomis. Tačiau rusų įklimpimas Čekoslovakijoje ir lygiagrečius rusų kiniečių santykių blogėjimas teikia Vakarams neeilinę progą priversti Maskvą peržiūrėti savo prieš tautų laisvę nukreiptą politiką.

Kiti paverttieji

Su nuostaba ir pagarba pasaulis seka Čekoslovakų pastangas nusikratyti svetimųjų varžtais. Jie drąsiai ir vieningai pasipriešino rusų įsakymams suvaržyti

spaudos, žodžio laisvę ir kitas pilietines teises. Toje kovoje iškilo visa eilė vadų, kurie iki šiol istengė išlaviruoti tarp rusų reikės nemažą rūpesčių okupacinėm pajėgom, ir savo tautos rezistencinių pastangų, nepasiduodant pirmiesiems ir neprivertdami įtemptos padėties prie tragiško lūžio. Visdėlto pastarųjų metų rusų spaudimas vėl padidėjo ir priverė Prahos vyriausybę padaryti naujų nuolaidų.

Neliks Čekoslovakijos drama be įtakos ir pavertusių lietuvių nuotaikoms bei laisvės vilčių puoselėjimui, nors Lietuvos padėtis yra nepalyginamai blogesnė. Kiekvienas Maskvos politinis pralaimėjimas ir vidinis režimo eižėjimas stiprina pavertusių tautų išsilavinimo viltis. Gi tų tautų Vakaruose esantiems išėjimams Čekoslovakijos drama išryškina jų moralinę pareigą veikti pasaulio viešąją opinią, kad pastarosios spaudžia Maskvą būtų priversta trauktis ne tik Čekoslovakijoje, bet ir kituose frontuose.

Zvelgdami į netolimą Lietuvos praeitį nesutariame, ar turėjome pasipriešinti ginklų sovietų invazijai 1940 metais. Čekoslovakai nepasipriešino nei nacių, nei rusų užpuolimui. Kaip istorija įvertins tokia Čekoslovakų taktiką? Tai ateities klausimas. Tačiau dabartinė visuotinė jų rezistencija prieš bolševikinio režimo sugrąžinimą tapo ryškiu pavyzdžiu, ko gali pasiekti sąmoninga ir vieninga tauta, nežiūrint milžiniškos jėgų persvaros ir nuolatinio spaudimo.

Pasaulis stebisi

Pastaruoju metu Maskva nauju ultimatumu įsakė Čekoslovakų kompartijai ir vyriausybei grąžinti kraštą į stalininio teroro varžtus. Jei vyriausybė šį diktatą bandys įgyvendinti, gali pasikartoti Vengrijos 1956 metų skerdynės. Taigi, čia vyksta žūtutinė kova tarp laisvės ir vergijos. Gi pasaulis šią kovą stebi taip, lyg tai vyktų ne šioje planetoje, ir tai nebūtų heroiška 20 milijonų žmonių kova už pagrindines savo teises. Žmogaus laisvės ir tautų nepriklausomybės šūkiai garsiai skelbiami, bet gyvenime, deja, netaikomi. Čekoslovakija yra akivaizdi šios veidmainystės auka. S. Dz.

Ramiojo vandenyno pakrantėmis

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš pr. numerio)

Milžiniški paveikslai

Sekancią dieną turėjome eiti į Meksikos konsulatą išsimsti turistinių kortelių kelionei atgal, nes tokios kortelės galioja tik vienam įvažiavimui. Konsulatas išsikūręs netoli viešbučio, kur teko ilgokai palaukti, nes buvo daug žmonių.

Atlikę formalumus, grįžome į miesto centrą, kur didelės aikštės šone stovi valdžios rūmai, vadinami National Palace, kur įsikūrusios vyriausybės įstaigos. Į šiuos rūmus leidžia publika pasizūreiti, nes yra išpuosti freskomis, vaizduojančiomis Gvatemalos istoriją. Matyti gigantiškos scenos iš ispanų užkariavimo, kovos su indėnais, kunigai, mokantieji indėnus (tais laikais jie buvo vieninteliai švietimo skleidėjai), dabarties gyvenimo scenos iš pramonės ir žemdirbystės. Paveikslai užima dideles sienas. Kad geriau pamatytum, turi žiūrėti iš antro augšto balustrados. Viduje daug ginkluotų kariškių ir policijos. Kareiviai atidaro duris ir parodo kur eiti. Susidarius grupelė turistų, atsiranda sargai ir nuveda per dideles suveriamas duris į salę, kur vyksta prezidento priėmimai. Masvyvos dignitoriams sėdėti kėdės, o prezidento — ypatingai prabangi ir graži. Salės gale, ant pakilumos, Gvatemalos ir prezidento vėliavos. Čia per priėmimus sėdi prezidentas.

Vadovas perveda ir per kitus kambarius, kuriuose sukrautos valstybinės dovanos ir po stiklais dokumentai. Prie vienu durų stovi sargybos ir eilė belaukiančių pasimatymo su prezidentu, kurio raštinė yra antrame aukšte. Laukiantieji žmonės maišosi su kariškiais, su ginkluota sargyba, policija ir turistų būriais, kurie vaikščioja visomis kryptimis aplinkui. Susidaro vaizdas, kad prezidentas pasiekiamas ir iliniam žmogui, nes prie durų laukia kairie labai jau paprastai apsirengę, beveik su darbo drabužiais.

Katedroj ir turgavietė

Netoli šių rūmų, kitame aikštės šone, stovi didelė katedra, pastatyta prieš šimtą metų. Joje sukaupta daug meno turtų ir brangenybių. Yra šešiolika puosnių altorių. Įprastą orumą gadinančios vadovai, kurie vedžioja turistus po visa katedrą ir sustodami garsiai aiškina. Man didžiausią įspūdį padarė šoninė koplyčia

prie altoriaus laiptų du indėnai, kurie uždegė žvakutes ir suklaupę meldėsi pilnu balsu. Vienas, ištiesęs rankas į altorių, lyg kažko prašė. Jam stabtelėjus, kitas, šalia klūpojęs, lyg patardamas ko daugiau prašyti, tyliau kalbėjo, ir pirmasis vėl garsiai šaukėsi Madonos vis nusilenkdamas bei tiesdamas rankas į altorių. Ta scena ilgai truko. Maldininkai visai nekreipė dėmesio į stebėtojus turistus.

Už katedros rikiuojasi turgavietės būdelės, palapinės ir atvira, tik stogu apdengtas turgaus pastatas. Čia rasi visa, ką Gvatemala užaugina, ir visus rankų darbo gaminius. Minia, kaip paprastai šiuose turguose, eina, plaukia visomis kryptimis ir kelia didžiausią triukšmą. Turguje vyrauja indėnai su savo prekeimis. Moterys — su mažais vaikais ant rankų arba ant nugaros prisirišusios. Kaikurių jų, atsisėdusios šalia tako, maitina kūdikius krūtimis.

Žemėlapis iš cemento

Turguje ilgai negali vaikščioti, nes artėjant vidurdieniui daugėja žmonės ir karštyje kvapas darosi nepakeliamas. Sėdės i autobusą, nuvažiuoju į Gvatemalos miesto šiaurinę dalį, kur Minerovs parke yra įdomus reljefinis Gvatemalos krašto žemėlapis, padarytas vieno inžinieriaus per penkerius metus. Jis užima apie porą akrų plotą. Užlipęs ant tam tikrų bokštelių, pamatai visą kraštą miniatiūroje su visais kalais, slėniais, keliais, ežerais, ugnikalniais, upėmis ir vandenynais, kurie supa kraštą. Prie miestų ir kalnų viršūnių įsmelgtos rodyklės su vardais, tad labai lengva orientuotis. Miniatiūriniai keliai, kaip siūleliai, driekiasi ir vingiuoja tarp kalnų nuo vienos vietovės į kitą. Žiūrėdamas į žemėlapi, aiškiai matai, kad kraštas paskirstytas į tropikinių džiūnglių ir kalnų šaltesnį klimatą. Kaikuriuos kalnų viršūnes apasielia virš 13.000 pėdų augščio. Dar yra veikiančių ugnikalnių, kurie beveik kasmet prasiveržia su trenksmu ir dūmais.

Viešbučio viduje yra didelis maudymosi baseinas, kurio stogas dienos metu pakeliamas, ir gali sauluteje kaitintis. Tad grįžti iš miesto apžiūrėjimo buvo labai pravartu atsišaukti joms prieš vakarienę plūduriau jam. Po vakarienes nuėjau į viešbučio keliolikos biurą, kur pasi-

ėmiau bilietą skristi į džiūnglę esančias piramides. Bilietą teko pirkti vienam, nes mano "kapitonas" griežtai atsisakė: gana tų piramidžių...

Per kalnus ir džiūngles

Anksti rytą į viešbutį atvyko šoferis, kuris surinko keleivius, vykstančius į Tikal pamatyti Majų piramidžių griuvėsių. Atsirado net šeši keleiviai. Automobilis per miesto judėjimo skruzdėlyną atvežė į aerodromą ir paliko laukti lėktuvą, kuris išskrido visą valandą vėliau nei buvo pranešta. Tikal vietovė ir El Peten piramidės pasiekiamos tik oro keliu. Numatomas praveist kelias, bet dar nežinia kada. Iš Gvatemalos miesto kelionė užtrunka pusantros valandos.

Lėktuvas dvimotoris, talpinąs 50 keleivių. Visos sėdynės buvo užimtos. Dauguma — turistai, vienas kitas baltųjų, dirbančių šioje atokioje vietovėje, keletas indėnų — baltųjų palydovų. Keleivių tarpe vyrauja anglų kalba. Skrendant matyti dirbami laukai, kalnų grandinės, kurių viršūnės visokių formų ir dydžių stiebiasi augstyn. Lėktuvas skrenda visai žemai, ir keleiviams labai patogus stebėti besičiančių krašto vaizdą.

Po valandos skridimo pasiekiamė Flores-Peten aerodromą, kuris jungia džiūngles su likusiu pasauliu. Miestelis nedidelis, įsikęs tropikinio ežero Peten saloje. Čia iš lėktuvo iškraunamos prekės, dalis keleivių išlipa ir ilina nauji su kuprinėmis, ryšuliais, apsiręnge darbo drabužiais. Kaip vėliau sužinojau, tai vyksta į džiūngles kramtomos gumos medžių darbininkai. Jie gyvena džiūnglių gilumoje keletą mėnesių nusakindami gumos medžius. Šie vyrai vadinami "chicleros", gyvena džiūnglėse primityvų gyvenimą. Pvz. vandenį ima iš milžinišku vijokliu, kurie ansviję apie kitus medžius sutelkia vandenį. valdo visokias šaknis ir medžioja laukinius gyvulius maistui.

(Bus daugiau)

City Driving School

Pripažinta Ontario Safety lygos. Baigia šią mokyklą gauna pignę auto draudimą. Nemokami nurodymai klasėje ar namuose turintiems lankytis leidimus. Mokymame vairuoti standartinius ar automatinėmis mašinomis. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

KLB KRAŠTO VALDYBOS ŽINIOS

IS KULTūros KOMISIJOS pasiūlymų, patvirtintų 6 metus telkė mūsų tautinio meno medžiagą valstybiniams muziejui Otavoj. Už atliktą darbą muzikėl D. Rautišienė ir jos bendradarbiai KLB krašto valdyba reikią nuosirdžią padėką. Kultūros komisijos sudėtis papildyta: inž. E. Čuplinskiu, arch. N. Liaciene (abu iš Toronto) ir dr. M. Ramūnienė iš Otavos. Dr. M. Ramūnienė kultūros komisijos pakviesta būti ryšininke su valstybiniu muziejumi. Be to, kultūros k-jai savo paramą patarimais pažadėjo dail. A. A. Tamošiūčiai ir dail. T. Valius.

PENKIOLEIKTOJI KANADOS LIETUVIŲ DIENA rengiama š.m. rugpjūčio 30-31 d.d. Hamiltone su labai plačia programa. Šia proga numatomas susausti Kanados lietuvių jaunimo suvažiavimas, simpoziumas, koncertas, pobūvis, paroda ir kt. Kvietiame KLB apylinkės valdybas šios šventės datą pranešti savo apylinkėse kuo anksčiausiai, kad norint

tiekti vykti į Hamiltoną galėtų tam laikotarpiui palmti atostogas. Į KANADOS BALTIEČIŲ TARYBĄ krašto valdyba paskyrė šiuos atstovus: dr. S. Čepą, inž. E. Čuplinskių, Stp. Kairį, J. Mataką, A. Kalandrą, B. Sakalį ir J. R. Simanavičių.

"LITHUANIANS IN CANADA" leidinys savo išlaidas jau padengė. Dar yra likę apie 1.000 egz. Kvietiame KLB apylinkių valdybas atkreipti dar didesnę dėmesį į šį anglų kalba leidinį — įteikti jį žymiesiems asmenims ar kultūrinėms įstaigoms. Malonu būtų, kad ir KLB nariai įvairiomis progom padovanotų "Lithuanians in Canada" angliškai kalbantiems savo pažistamiems ar darbovietėse bendradarbiams.

GAUTI SOLIDARUMO ĮNAŠAI iš Oakvillės apylinkės. Dėkojame ir praeime likusias apylinkes atsisakanti už 1968 metus.

KLB KRAŠTO VALDYBA

PADEKA

Mano mylimam vyrui

A + A

ADOMUI TREČIOKUI

mirus, susilaukiau nuosirdžios užuojautos. Nuosirdžiai dėkoju: didžiai gerbiama dr. R. F. McCallum, ilgus metus gydydusiam velionį jo sunkioje ir ilgoje ligoje; klebonui kun. dr. Jonui Gutauskui ir prel. dr. Juozui Tadarauskui už atnašautas šv. Mišias ir kalbėtą Rožinį; Sv. Kazimiero parapijos chorui, karsto nešėjams, p. Vincui Ignaičiui už pasakytą kapuose atsisveikinimo kalbą ir pabarstymą Lietuvos žemės velionies amžinojo poilsio vietoje; visiems giminėms ir draugams už šv. Mišias, gėles, pareiktas užuojautos žodžių, laiškais ir spaudoje.

Didelis nuosirdus ačiū p. p. Verutei ir Vincui Treigiams už visus rūpesčius, laidojimo išlaidas ir polaidotuvinius pietus. Nuosirdi padėka visiems velionį lankiusiems jo sunkios, ilgos ligos metu ir mane moraliai rėmusiems. Taip pat dėkoju visiems aplankiusiems velionį koplyčioje ir palaidėjusiems ir amžinojo poilsio vietą — kapines.

Liūdinti našlė —

Petrė Trečiokienė

Tautos Fondo Toronto apylinkės valdybos pirmininkui

JUOZUI ŠVĖGŽDAI

staiga mirus, jo žmonai ELEONORAI, dukrai

LAIMAI ir kitiems artimiesiems nuosirdžių užuojautą reiškia —

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

Tautos Fondo Toronto apylinkės pirmininkui

A + A

JUOZUI ŠVĖGŽDAI

staiga mirus, gilią užuojautą reiškiamė jo žmonai ELEONORAI, dukrai LAIMAI ir artimiesiems —

TF Toronto apylinkės valdyba

Uloiaqj Toronto apylinkės valdybos narę studentę

LAIMĄ ŠVĖGŽDAITĘ ir jos motiną, mirus tėliuui

A + A JUOZUI ŠVĖGŽDAI,

nuosirdžiai užjaučia —

KLB Toronto apylinkės valdyba

Kanados Lietuvių Fondo nariui

JUOZUI ŠVĖGŽDAI

mirus, žmoną ELEONORĄ ir dukrą LAIMUTĘ

nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

Kanados Lietuvių Fondas

Mielą kolegę LAIMĄ ŠVĖGŽDAITĘ ir jos

mamytę, mylimam TĖVELIUI mirus, giliai

užjaučiame ir kartu liūdime —

Maironio šeštadieninės

mokyklos mokytojai

A + A

JUOZUI ŠVĖGŽDAI

staiga mirus, žmoną ELEONORĄ, dukrą LAIMĄ ir

artimuosius giliai užjaučiame —

S. P. Morkūnai St. Dabkus

O. P. Dabkai, P. F. Stirbiai

Mielą bendradarbę LAIMĄ ŠVĖGŽDAITĘ, liūdinčią

staigiai mirusio TĖVELO, nuosirdžiai užjaučia —

"Tėviškės Žiburiai"

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIROSI KLIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOPAS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVES:
Vakaruose — 137 RONCEVALLES Ave. — Tel.

Prof. K. Pakštas savo gyvenime įleškojo erdvės lietuviams isikurti "kompaktinė masę", bet jo suratas Br. Honduras ne suviliojo tautiečių. Neseniai St. Gečas ("Dirva", kovo mėn.) surado lietuviams kitą Eldorado, būtent, Arizonos valstijoje, N. mieste, kur esąs labai sveikas klimatas, 3000 pėdų virš jūros paviršiaus. Jau esą 50 lietuviškų šeimų ten isikūrę. Kiti vėl porina, kad "geriausia yra ten, kur mūsų nėra". Gal toks sprendimas ir būtų teisingiausias, tačiau nėra abejonės, kad senesnio amžiaus lietuviams, kurie nebesurišti su darbu, viena geriausių vietų poilsui ir malonesniam gyvenimui yra Florida su savo garsiais kurortais — Miami Beach, Hollywood, Port Lauderdale, Palm Beach, St. Petersburg ir kt. Čia rasi visa sveikam ir maloniam gyvenimui: saulė, vanduo, palmių pavėsis, geras maistas, pramogos ir... amžina vasara. Miami Beach yra didžiausias, todėl plačiau jį paminėsime. Tai 15 mylių pusiasalis, atskirtas nuo Miami didmiesčio 2-3 mylių pločio įlanka Biscayne Bay, per kurią nutiesti šeši keliai — causeway (tiltai ir pylimai) susisiekti su pusiasaliu. Jo pietuose yra dar dvi salos. Vietoj iš jų yra garsus "seaquarium" (jūrų gyvūnų paroda), o antroji — Key Biscayne yra prezidento vasaros rezidencija.

"Kompaktinė masė"

Gal geriausias pavyzdys isikūrimo "kompaktinė masė" yra žydų kolonija Miami Beach. Jų rankose yra mažiausia 90% visų viešbučių, krantinių, restoranų ir gal viso nejudomo turto. Žinoma, jie yra amerikiečiai ir kalba tarpusavyje angliškai, bet su dideliu tautiniu akcentu. Tai daugiausia prieš 1 D. karą ir po jo atvykę iš Rusijos, Lenkijos, Ukrainos ir Lietuvos imigrantai, kurie pilna to žodžio prasme išsilaukė "kompaktinė masė". Jei jie sužino, kad kalbi rusiškai, tuoj klausia: "Iz kakoj guberniji?" Dienomis ir vakarais jų pulkai sėdi verandose, salėse, parkuose, paplūdimiuose ir šnekučiuojasi. Bet tai vis neseno amžiaus žmonės. Jų jaunimo kaip ir nematyti. Jaunimas dirba Čikagoje, Niujorke, Los Angeles. Ten reikia judėti, o čia, Miami Beach, pinigai ateina sėdint ant verandų.

Truputį į šiaurę, rytų pusę prie Atlanto, yra eilė milijoninių viešbučių, o vakarų pusę prie Sheridan gatvės visos plotas apstatytas gražiomis vilomis. Kaikur tų vilų savininkų pavadės parodytos lentelės: Weintraub, Krakover, Shlesinger ir t.t. Toliau į šiaurę pusiasalis eina siauryn ir susijungia su Miami miestu.

Nuosavybių kainos

Jau keletas pažįstamų lietuvių yra įsigiję nuosavybes Miami Beach. Pasiteiravus nuosavybių įstaigose apie kainas, gautos tokios žinios: 30 kambarių viešbutis kainuoja \$140.000 (įmokėti tik 30.000, iš 7½% mortgicijus). Toks viešbutis duoda ir metus pelno \$35.000. Sheridan rajone 2-3 miegamųjų vila kainuoja \$32.000 — \$55.000. Dar yra parduodami taip vadinami "condominium". Tai atskiri butai viename name (du kambariai ir virtuvė); kainuoja \$15.000 — \$16.000. Yra lietuvių, kurie turi nusipirkę tokius butus. Jie gyvena 6 mėn. Miami Beach ir 6 mėnesius, vasarą, Kanadoje. Jokių kliūčių pirkti čia nuosavybes Kanados piliečiams nėra. Kiti Miami Beach gyventojai — juodieji, kubiečiai, portorikiečiai sudaro gal 20%, bet ispanų kalba plačiai vartojama.

Pas Miami lietuvius

Miami didmiestis turi virš milijono gyventojų, kurių tarpe yra apie 1000 lietuvių. Bendruomenės apylinkės čia nėra, bet vietos lietuvių jau nuo 1946 m. yra susiorganizavę į "Miami Lithuanian-American Citizen Club". Dabar klubo pirm. yra V. Valaitis, vicepirm. V. Kraus. Kiekvieną sekmadienį klubas ruošia savo patalpose (prie 34 St. ir 36 Ave. N. W.) vakarienes su šokiais, kur susirenka 200—300 lietuvių. Vietos lietuvių yra senos imigracijos ir tarpusavyje daugiau kalbasi angliškai. Vis dėlto jie išlaikė savo tautybę ir tradicijas. Jaunimo jų tarpe, kaip ir pas žydus, beveik nematyti. Viena sekmadienį tekė tokio vakarienė dalyvauti ir sukūti ten net keletą toronietiečių: p.p. Sernus, p.les Kautaitis su motina, p. Karbūnienė. Taipgi čia matyti atostogaujančių iš Čikagos, Niujorko ir kitur. Prieš vakarienę, 4 v.p.p., klubo pirmininkas pristato publikai naujus svečius, atvykusius iš kitur ir kviečia atlikti kokią nors meninę programą. Ši kartą solistas iš Čikagos — Petrikonis gana stipriu baritonu padainavo porą lietuviškų dainų ir porą arijų itališkai. Po to prasidėjo šokiai, grojant gana geram 4 asmenų orkestru. Dauguma išsikirsit prie baro ir prie kortų stalių, o likusieji šoko. Šiose vakarienėse (jie vadinami pietumis) visuomet dalyvauja ten gyvenanti p. J. Tūbelienė.

Miami lietuvių savo bažnyčios neturi, bet eina melsviti į airių bažnyčią, kurioje vargoninkauja lietuvis Steponavičius-Steve. Jis daugiausia ir prisideda prie lietuvių palaikymo Miami, ypač prie Vasario 16 minėjimo suorganizavimo.

P. LELIS

Toronto vyresnieji moksleiviai ir studentai lituanisiniame seminare užbaigiant šiuos mokslo metus. Stovi — mokytoja Angelika Sungailienė

ROMANO LAUREATAS JURGIS GLIAUDA

Kalba, kuri liko nepasakyta

DIDŽIAI GERBIAMAS KUNIGE MECENATE,

viena iš labiausiai mano mėgiama ir vertinama mūsų visuomenės grupių yra kunigija. Aš gerbiu kunigus, didžiuojuosi didesne ar mažesne pažintimi su jais, džiaugiuosi jų bičiuliškumu. Aš gatau našią ideologinę įkvėpą iš santykių su jais, nes dauguma mūsų kunigų yra savo pašaukimu, savo augtos misijos ir pasiinto apaštaliavimo inkarnacijos simboliai, gyvieji idėjos nešimo ir bedvasės gyvenimo mechanizacija atstovai.

Čia myliu, gerbiu ir didžiuojuosi visais tais kunigais, kurie mūsų gana trumpos istorijos būvyje įžengė į mūsų intelektualinį vystymąsi ir paliko ten nedidelių pėdsakų. Misią yra pašaukimo vykdyimas, skelbimas, kad gyvenimo procese yra kažkas, kas tarpsta "sub specie eternitatis". Tai yra, mano požiūriu, didelis gyvenimo proceso turinimas, gyvenimo praplėtimas iš vienos dimensijos į kitą. Galima nesutikti su mano pažvalga, laikyti ją galbūt ekzotiška, galbūt literatūriškai idealistine, galbūt labai jau asmeniškai, — tačiau kas gali nuneigti, kad mums reikia tikslų-polekių, ne vien tik vitalinių interesų žadino.

Lietuvių istorijoje regime dvasiškį jo pilname pražydėjime, jo misijos skelbimo brandume. Mene ir teologijoje, politikoje ir labdarėje — daugiur dvasiškiai yra vadai, rizikingiausiais momentais sustoję avangarde. Dabnai jie pažadina ilgamečius sambarius, mąstymo kryptis, našių įsikišimų ekspedicijas į tautos gyvybę reikalingas sritis.

Atranka taip nulėmė, kad ši kartą esu apdovanojamas Jūsų aukota premija savo literatūriname ekskurse, kuriame įsiekiau tiesos ir prasmės, pavidu vieniems savo romano personažams skelbti, kad gyvenimas yra tik pažintinė medžiaga, grumtis — su kitais, kurie turi kitokių esimo kriterijų. Taip premija liko skirta kuninko, dvasiško, pilnaverčio misininko, labdaros didvyrio. Tai išraiška jo dėmesio lietuvių literatūros gyvenimui.

Taip tiesiogiai, taip nustabiai — simboliškai augstos misijos atstovo mostas palietė mano kūrinį. Kaip įdomu: premijuotame mano romane "Liepsnos ir apmaudo asocijai" viena iš įvykių rikiuojančių figūrų yra jaunas kunigas Jatulis. Jis ateina į vyksmą, tartum ne šio pasaulio esybė (lygiai taip į romano įvykius ateina Alksnis dukte Vida "Sikšnosparnių soste"), nes ne jo yra šio pasaulio karalystė.

Jo misija, kaip ir kiekviena misija, galima abejoti. Juk realūs tikslai ir įvykdomi siekliai niekad nebus suderinami gyvenime su kitų dimensijų siekliais. Tačiau pakili tikėti, kad gyvenimas nėra tik pažintinė medžiaga, kad gyvenimo siekliai nėra vien tik eksperimentiniai.

Sutikite, Malonius Mecenate, romano puslapiuose mano jaunąjį kunigą Jatulį. Jis yra ir Jūsų dvasios vaikas. Jis yra atskambis nutilusių varpų Siluvos varpinėje, kuriuos pakiliai veržiasi įspėti ūkininkas Vėtra mano romane "Raidžių pasėliai".

Misią — didelį gyvenimo reiškinį. Jos vykdymas atplešia nuo gyvenimo paprastybės, nuo egzistencijos nuogumo. Juk misijos ženkle reiškiasi ir poetas, ir menininkas, ir rašytojas — tie kūrybos kančios ir poješkiei tragikai. Vargas tam kūrėjui, kuris savo darbe neįaučia nei misijos dvelkmės, nei galingųjų humanizmo stimulų. Tikras kūrybos žmogus, lyg dvasininkas, sustoja avangarde siekti, grumtis su galinčia jėga, su gyvenimo proceso akybe.

Man skaudu, kad ši kartą man nėra skirta susitikti su Jumis romane "Liepsnos ir apmaudo asocijai" šventėje. Jūs turite sutikti, kad principo vykdymas yra sunki pareiga ir sunkiai panešama

našta. Galbūt tai yra net prabanga mūsų tokiomis pigaus praktiško laiko. Tačiau man principas yra rikiuojanti jėga elgesyje, kuris yra viešas ir kuris turi kurti precedentą ateičiai. Principo pažeidimas gal atneštų išvirsinį užglaistymą, bet tai atimtų iš mūsų privilegiją jausti principo galią, rikiavimą ir šventumą.

Keli motyvai nulėmė mano nedalyvavimą šventėje. Jie kaikių gali būti laikomi eiliniiais mūsų šiuurkščioje kasdienybėje, tačiau klusnume principui jie yra esmė.

Sios literatūrinės šventės išvarkėse vertintojų ir rengėjų atstovo buvo degraduotas balsavimas būdas, kuriuo parinktas geriausias varžybų kūriny. Buvo degraduotas ir pats autorius, paskelbiant lyg ir išankstinę pigaus skonio veikalo ir autorius kritika. Šventė buvo paskirta, remiantis tuo pat šaltiniu, kažkokiam "pasipinigavimui". Ir pagaliau šventės tvėrėję laureatai kelionė nebuvo apmokama.

Mums, losangeliešiams, kurie iš toliuoliausių paskraidina rašytojus, kad galėtų betarpiškai bendrauti su jais, iš kūrėjų lūpų išgirsti skaitomą kūrinį, patirti jų balso virpėjimus, jų žvilgsnio spindesį, — netelpa nei galvoj, kad laureatas savo lėšomis skubėtų į jo garbei parengtą šventę. Nesuderinamas su svečio orumu ir rengėjų išvalgumu toks šventės pobūdis, kur programos dalyviai užima centrinę parengi-

mo vietą...

Pagal evangelišką posakį: dar valandėlė jūs matysite mane, ir dar valandėlė — nematysite manęs... arti atskamba kūrėjui. Toks trapis tas fizinis apvalkalas, kuris globoja dvasią. Mes, losangeliečiai, kviesdami ir savo tarpą kūrybos žmones, suprantaime tai gerai. Galbūt esame nudrėbti iš kitokio molio?...

Sios šventės ruošoje iškilo subtilumo stokos banga, kuri tėsė ir daug ką pažeidė manyje. Sugriuvo kažkoks buvęs naujus pasitikėjimas jautrumu, meile kuriančiam žmogui. Jeigu daryčiau ekskursiją į savo raštus, turėčiau sustoti ties "Literatūros vakaru", humoreska, tilpusia "Gėstančiojo saulėje". Tas kūrinys kaip tik parašytas Detroito.

Rašytojas betkokiame aplinkybėse — "persona gratissima". Jam rengiamojo šventėje kiti tampa tik centro satelitais... Kaip smingiančiai jautriai išreikšta minėtoji amžina frazė: dar valandėlė jūs matysite mane, ir dar valandėlė — jūs nematysite manęs...

Jūs, didingasis Mecenate, žinote principo galią — joje glūdi misijos galia. Juk mylių myliomis, tos nuostabios galios valdomas, Jūs išvaikščiojate Čikagos plotus labdaros derliu. Man graudu, kad to viso aš negaliu pasakyti gyvu žodžiu MANO šventėje.

Jūsų Jurgis Gliuda, "Liepsnos ir apmaudo asocijai" romano autorius

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

KOMPOZITORIAUS ANTANO VANAGAIČIO, žymiojo JAV ankstesnės išievių kartos veikėjo — muziko ir visuomenininko, 20 metų mirties suiktis paminėta kovo 30 d. Tos dienos rytą prie A. Vanagaičio kapo Šv. Kazimiero kapinėse susirinko būrys lietuvių ir čia trumpą žodį tarė kompozitorius J. Žilėvičius. Priešpjet už vėlionį buvo atliktos Mišios Tėvų jėzuitų koplyčioje, kur pamokslą pasakė kun. Bruno Markaitis, SJ. Pagrindinė minėjimo dalis — akademi-ja su menine programa surengta Jaunimo Centre, kurios klausėsi arti 400 tautiečių. Akademiją atidarė A. Vanagaičio iškurtos "Margučio" radijo programos dabartinis vedėjas Petras Petrutis, o po jo kalbėjo vienas senųjų "Margučio" talkininkų adv. Antanas Lapinskas, kuris anksčiau yra pats vadovavęs nevienai radijo programai. Pagrindinė kalbą pasakė iš Detroito atvykęs rašytojas, dabartinis LZS pirm. Vytautas Alantas, kuris plačiai nušvietė A. Vanagaičio veiklą Amerikoje. Pasak kalbėtojo, A. Vanagaitis daug prisidėjo prie kovos su didžiausiuoju sliabinu — brolių lietuvių nutautėjimu Amerikoje. Meninėje dalyje pasirodė sol. Nerija

Linkevičiūtė, Algirdas Brazis ir Aliejus Stephens-Steponavičienės vadovaujamas jaunų merginų ansamblis "Aidutės". Jie sudainavo po 3 A. Vanagaičio komponuotus dainas. Taip pat abu solistai du A. Vanagaičio kūrinus atliko dviese. Pabaigai buvo parodytas trumpas filmas, kuriame vaizduojamas A. Vanagaitis su savo artimaisiais. A. Vanagaitis mirė staiga nuo širdies smūgio 1949 m. kovo 10 d. Amerikon atvyko 1923 m. ir nuo 1928 m. balandžio 1 d. pradėjo leisti žurnalą "Margutį", kurį vadino muzikos, dainų, juoko, teatro mėnraščiu. Šis žurnalas buvo vienas populiariausių leidinių Amerikos lietuvių tarpe. Numirė A. Vanagaičio, kiti redaktoriai jį bandė "tobulinti", t. y. padaryti "rimtu". Žurnalas ėmė prarasti skaitytojus. Jis sustojo, kai žuvo 1964 m. gruodžio 28 d. A. Vanagaičio žmona Lilija ir žurnalo redaktorius Algimantas Mackus. Po jų mirties tebuvo išleistas vienas numeris. 1931 m. A. Vanagaitis pradėjo transliuoti lietuviškas radijo programas, kurios "Margučio" vardu dar tebeskamba ir šandien, nors ir iš kitų stočių ir kitų žmonių.

Nukelta į 7-tą psl.

Sesuo M. Jurgita su stovyklautojom Putnoma mergaitėlių stovykloje. Sekanti mergaitėlių stovykla prasidės birželio 29 d. ir baigsis liepos 29 d. Registraciją prasidės balandžio mėnesio pabaigoje. Nuotr. B. Kerbelienės

TĖVŲ IR VADOVŲ NESKLANDUMAI

AL. GIMANTAS

Bestebint spalvinga lietuviškąją veiklą, dažnai dėmesys užkliūva už įvairių mūsų jaunimo ansamblių, grupių, junginių. Gal ne tiek dėmesys, kiek pasigėrėjimas ir pasigrožėjimas jų veikla, pasirodymais savųjų ir svetimųjų tarpe. Pilnos padėkos verti jų vadovai, sambūrių dalyviai, t. y. mūsų jaunimas, neužmirštini ir jų tėvai, kurie labai daug laiko sugaišta beveždami savąjį jaunimą į repeticijas, pasirodymus. Pasikalbėjus su įvairių vienietų vadovais, išskyla aiškštėn ir nevisai malonus reiškiniai. Pasitaiko atvejų, kai tėvai, gal ir visai nesigilindami į pasekmes, savotiškai trukdo grupės veiklą. Iš tėvų pusės pasitaiko nusiskundimų grupių vadovais. Va, apie tuos reiškinius šiame rašiny ir norima pakalbėti.

Tėvų ambicijos

Jau ne iš vieno vadovo teko girdėti nusiskundimų, kad jaunuolių tėvai perdaug bando kištis į sambūrio darbą. Kaikurie norėtų, kad jų vaikai būtų favorizuojami, gautų daugiau progų pasirodyti, būtų skiriami į pirmąsias eiles ir pan. Pvz. motina skambina grupės vadovui porą dienų prieš svarbų pasirodymą, įtaigodama, kad jos sūnaus vardas programoje būtų išspausdintas atskirai, nes jis vienam šokyje turis lyg ir solo partiją. Tautietei buvo paaiškinta, kad šios grupės pasirodymuose visi jos nariai traktuojami lygiai ir nežiūrint, ar kas daugiau ar mažiau pasirodo, niekada programoje atskirai nerašoma jo pavardė. Nepatenkinta motina atsiima savąjį sūnų iš veiklos, ir jis numatytame pasirodyme nebedalyvauja. Šiuo atveju nukentėjo planuotas pasirodymas, nes pačiu paskutiniu momentu teko pakeisti išėjusį, bet labiausiai nukentėjo pats tas jaunuolis, nes jam motina atėmė progą dalyvauti lietuviškoje veikloje.

Būna ir daugiau nesusipratimų, kai vadovai verčiami (įvairiais būdais: perduotu vašingumu, kaikada dovanėlimis ir pan.), spaudžiami, kad tik tie ar kiti dalyviai būtų geriau traktuojami.

Montrealiečiai mokytojų suvažiavime Toronte. Iš kairės: sesuo Margarita, p. Navikienė, p. Žmuidzinienė, p. Lukoševičienė, p. Malcienė, kun. dr. F. Jucevičius. Nuotr. S. Dabkaus

Montrealiečiai mokytojų suvažiavime Toronte. Iš kairės: sesuo Margarita, p. Navikienė, p. Žmuidzinienė, p. Lukoševičienė, p. Malcienė, kun. dr. F. Jucevičius. Nuotr. S. Dabkaus

OAZIŲ LAIKAI YRA PRAEJĘ

Atkelta iš 1-mo psl.

Šioj vietoj noriu pastebėti, kad ir mano pažiūra tokia pati. Bendruomenė ir man yra aukštesnė vertybė už mano srovę, nors srovės prasme taip pat pripažistu. Tik mano srovė Bendruomenės darbe man duoda visišką laisvę, ir nežinau ne vieno atvejo, kada jos organai būtų stengęsi arba bent rūpinęsi priimesti Bendruomenę savo valiai. Tai ir yra kelias išvengti Jūsų minimos dvideidiškumo problemos.

— PLB valdyba, stovėdama vadovaujamoji viršūnė, daugiausia rūpinasi "aukštąja politika". Ar dėl to nenukendžia apylinkės, tas pagrindinis bendruomeninės veiklos vienetas?

— Bendruomenėi reikia ir "aukštosios politikos", ir darbų atskirų kraštų mastu, ir apylinkių švietimines, kultūrinės bei socialinės veiklos. Kaip nepriklausomai tautai reikia prezidento, ministrų tarybos ir valdžios bei kaimo savivaldybės. Kiekvienas organas—savo vietoj ir savo darbe. Bendruomenės apylinkė, nors tai yra jos darbo ramos ir kojos, esamosios aplinkybėmis labiausiai skriaudžiama: daug kur jos susirinkimai beveik nelankomi, labai sunku priprašyti žmones į valdybą bei kitus organus, tautinio solidarumo įnašai nemokami ir t.t. Tai didžiai apgailestina aprašius, traukdami Bendruomenę įsigyti tą srovę bei reikšmę, kokie jai iš tikrųjų turėtų priklausyti. Deja, beveik nematyti būdų šiai nelemtai padėčiai pataisyti, nes pagerėjimas ateitų tik su atskirų vietovių pačių lietuvių suaktyvėjimu.

— Kurį kraštų lietuvių bendruomenės yra geriausiai sustvarkiusios?

— Nelygūs kraštai, skirtingos sąlygos, tad nevienodos ir pačios bendruomenės. Kai ku-

tuojami. Labai sunku vadovams laviruoti tarp tų visų užgaidų; kaikada juk ir sąžinė neleidžia tylėti: kaipgi nevisai vikrų šokėją stumsti į pirmąsias gretas, kai turima itin puikiai pasiruolusi ir pilnai tinkamų atlikėjų! Juk svarbu išlaikyti ir grupės prestižą, kiek galint iškiliau pasirodyti!

Vadovų šališkumas. Tėvai irgi turi nusiskundimų. Sakoma, pvz. grupės vadovs pasiduoda kitų tėvų spaudimui ir vis kiša į pirmąsias vietas, duoda pirmąjį žingsnį, o kairiausias atvejis ir aiškiai geresnius grupės dalyvius. Pagaidejama, kad ten, kur grupės pasižymi gausumu, vadovai leistų visiems pasirodyti. Gražu, kai grupėje ilgesnį laiką pasilieka jau iš jaunuolių amžiaus išaugę asmenys ar net ir vedusios poros, bet jos kartais užima vietą naujai ateinantiems jauniesiems, kurie laukia ištisus mėnesius, jei ne metus, kad galėtų patekti į "išrinktųjų" skaičių.

Abiejų sąveika. Gal tai ir mažmožiai, bet nurodyti atvejai liudija, kad esama tam tikros trinties, tam tikrų nesuderinamumų. Parodžius gerų norų abiem pusėm, atrodo, būtų nesunku visa tai išlyginti. Gal tėvai stato perdaug reikalavimų vadovams, kurie juk taip daug ir nuosirdžiai dirba su jaunimu. Gal ir vadovai galėtų bent kiek daugiau paaisyti teisečių ir pagrįstų tėvų pageidavimų, stengiantis kiek galint daugiau išlaikyti nešališkumą ir nepasiduoti mažumos, kad ir dideliu spaudimu. Sambūrių dalyviai turėtų būti vertinami pagal jų asmeninius sugebėjimus, bet ne pagal tėvų spaudimą! Gal tokiu atveju ir dauguma būtų patenkinta, jei kartais būtų leidžiama pasirodyti ir ne taip jau iškiloms junginio nariams. Tai pakels jų nuotaikas ir visų bendrą nuosteidimą. Juk ir tai svarbu lietuviškųjų reikalų, šiuo atveju mūsų kultūros būsimiems ir esamiems atstovams.

PAVERGTOJE TĖVYNEJE

PAGERBĖ J. NAUJALIS

Simtoje gimtadienio proga kompoz. Juozas Naujalis buvo prisimintas pamaldose kovo 23 d. Kauno bazilikoje. Mėšias atliko ir pamokslą pasakė Kauno arkivyskupijos ir Vilniaus vyskupijos generalklerikas kun. dr. Romualdas Krikščiūnas. "Gimtasis Kraštas" cituoja jo pamokslą ištrauką: "Juozas Naujalis gyvenimas yra sėkmingas vargonininko profesija. Visi, kam teko klausytis jo vargonavimo, prisimena kaip tikrą vargonininką-virtuozą, talentingą improvizatorių. Šioje bazilikoje Naujalis vargoninkavo keturiasdešimt dešimt metų. Kartu Juozas Naujalis buvo ir žymus kompozitorius, kurio didžiausia kūrybinio palikimo dalis sudaro aukšto meninio lygio bažnytinė muzika: trylikos šventų mišių bei trisdešimt septynių giesmių ir kito žanro kompozicijos..." Prano Benario vadovaujamas bazilikos choras pamaldų metu giedoję J. Naujalio "Mišias Jėzaus žaizdų garbei", motetus "Jau Tu eini kentėti" ir "Calligaverunt".

TEKSTILĖS PARODA

Vilniaus parodų rūmose atidaryta lenkų dailiosios tekstilės paroda. Jos pasirodė pora sakinį apibūdinanti L. d. tekstilės parados istorijos m. užrašas direktorė Kristina Kondratienė, viena šios parodos rengėjų: "Mūsų parodos tikslas — supažindinti lenkų tautos su šiuolaikiniais lenkų meniniais audiniais. Daugelis parodos eksponatų charakterizuoja šiuolaikinę mūsų tekstilės kryptį, išsivysčiusią iš lenkų meninio audinio mokyklos..." Parodoje išstatyta daugiau kaip 40 darbų, kuriuose jaučiama XVII — XVIII š. liaudies meistrų įtaka, nors eksponatų yra tradicinių ir novatoriškų krypties su spalviniu akcentu.

BALANDŽIO PIRMOSI

Savaitraštis "Literatūra ir Menas" balandžio 1 — mėlo dienos — proga paskelbė Gedimino Daugno reportazą apie naujo visų menininkų klubo "10 mūzių" Vilniuje atidarymą. Girdi, visų meno sričių atstovų sumanymas buvęs įgyvendintas per vienerius metus. Atidarymo programos dėmesio centre buvęs dviejų neįprastų smuikininkų — dail. J. Kunskio ir poeto T. Tilvyčio — duetas. "Lietuvos" ansamblio vadovas Vl. Bartuševičius buvęs priremtas prie sienos griežto etnografinio salininkų, atkavusių jo "Sventinius vakarus". Klubas siūlo, režisorių ir dailininkų sąrašas padabins grafikas S. Krasauskas. Penki sąrašai ir atidarymo iškilniams nuotrauka iliustruoja G. Daugno reportazą. Skaitytoms siūloma sūsti patarimus neegzistuojančio klubo "10 mūzių" veiklai plėsti. Anamet tokį "Literatūros ir Meno" balandžio pokštą už tikrą pinigą priėmė vienas mūsų savaitraščių JAV, paskelbęs žinią, kad rež. V. Zalakevičius kurs filmą su garsonais italų žvaigždėmis ir režisoriais.

INTERNACIONALINIS AUKLEJIMAS

Po žydų kilmės stalininko Genriko Zimano prosovietinio rašinio "Pravdoje", kritikavusio tautines aprašikas sovietų okup. Lietuvoje, vilniškės kompartijos centrinio komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas P. Mišutis teko nedėkingas uždavins irodinėti, kad vilniškė kompartija nėra paeidusi sovietinės "internacionalizmo" dviosios. Jo straipsnis "Kaip mes dirbame internacionalinio auklėjimo darbą" buvo paskelbtas Maskvoje leidžiamo žurnalo "Agitator" 4 nr. P. Mišutis rašo: "Tarybų Lie-

tuvos darbo žmonės žino, kad laisvai gyventi, kurti galima tik bendroje tautų šeimoje, padedant vieni kitiems bendroje kovoje ir darbe. Išsivaduoti iš buržuazijos priespaudos, apginti socializmą iškovojimus, sekmingai žengti pirmyn, realizuojant gyvenime gražiausias savo svajones, lietuvių tautai padėjo visos TSRS tautos ir visų pirma rusų tauta..." G. Zimanas prieikštavo, kad Lietuvoje nepalankiai sutinkami iš Sovietų Sąjungos importuoti darbininkai, o P. Mišutis konkrečiai pavyzdžiais kelia juo nepelnus, nesavanaudišką brolišką paramą. Rašinius baigiamas vergišku Maskvos propagandos kartojimu: "Darbo žmonių auklėjimas proletarinio internacionalizmo dvasia neatskiriamas nuo nuolatinio buržuazinės propagandos, dezinformacijos ir net tiesioginio šalies šmeižimo demaskavimo..." Priešingai atveju, pasak P. Mišutis, ideologinis priešas su silpnais sovietinė tautų draugyste, apšmeižiantis nacionalistines nuotaikas.

A. MARGERIO DOKTORATAS

Iš JAV į sovietų okupuotą Lietuvą grįžęs dr. Algirdas Margeris (Kostas Seštokas) "Tiesos" kovo 27 d. laidoje mėgino ginti sovietinio propagandisto doktoratą tema — "Kas atskyrė Lietuvą nuo pasaulio?" Paskaitą jam davė kompartija ir išsivysčiusioje spaudoje užtikimai pareiškimai apie Maskvos varžtus Lietuvos gyvenančių tautiečių ryšiams su išeivija ir laisvujo pasauliu. A. Margeris pripažįsta tik du pagrindinius argumentus: Lietuvą nuo pasaulio buvo atskyręs Hitleris, o pasaulinį ją grąžino Sovietų Sąjunga. Abejoti, pasak A. Margerio, nevalia: "Tai žino kiekvienas, kurio smegenys nėra suknėveiktos keršto prieš socializmą pažangą, šviešą ir tiesą..." Galimas dalykas, Hitleris A. Margeris atsimena dar iš amerikietiško spaudos informacijų, bet tenka stebėtis, kad lig šiol jis ne žodžio nėra girdėjęs apie Kremliaus patvoryje pakastą Staliną. Propagandisto disertacijai būtų įdomesnė tema "Du didieji XX a. žmogžudžiai bei tautžudžiai — Hitleris ir Stalinas". Pokario metais sovietų "išlaisvinusią" Lietuvos masines deportacijas vykdė dešiniojo Stalino ranka — Lavrentijus Berija. Tiesa, varžtai šiek tiek buvo atleisti po L. Berijos suikidavimo ir N. Chruščiovo paskelbto Stalino nuvertinimo, tačiau tik 1967 m. didesniai lietuvių šakaičių pirmą kartą buvo leista išeiti koją iš Lietuvos į Montrealo pasaulinę parodą. Jeigu ištisus 23 metus "išvaduoti" Lietuvą buvo izoliuota nuo laisvojo pasaulio, kaltos ne mūsų "keršto suknėveiktos smegenys", bet ją okupavusių amerikiečių valdovų galvos. Meno ansamblių koncertai Montrealyje, V. Noreikos pakartotinės gastrolės ir pagaliau nedidelės turistų grupės ekskursija JAV, deja, tėra menkintis geležinės uždangos praverimas. Šiek tiek pagausėjo ir giminių vizitai, bet jų lankymas "pasaulinį sugrąžintoj" Lietuvių ir šiandien tebėra ironijos kupina problema, kai viešėti teikiama tik penkis paras Vilniuje ir kai sunkiai uždirbtus tautiečių dolerius už šią "malonę" susižeria Maskva. Nepriklausomoje Lietuvoje tautiečiai iš užsienio galėtų lankyti visus jos kampelius, o dabar jiems neliečiama nė tėviškės užsukti, už Vilniaus miesto ribų sergantieji tėvo ar merdėjančios motinos aplankyti. Jeigu tai yra Lietuvos sugrąžinimas pasaulin, kyla klausimas — kaip reikėtų įsivaizduoti jos atskyrimą nuo pasaulio? V. Kst.

Klevelando jaunimas, susitelkęs į "Grandinėle" an'ambli, pagarsėjo savo išvykomis į kitas lietuvių gyvenvietes. Jų koncertai įvyko Londone, Ontariu, balandžio 26 d., Hamiltone — gegužės 3 d. Nuotr. K. Baltrūno

HAMILTON

KARTONŲ BALIUS įvyks gegužės 3 d. Jaunimo Centre. Gražiausias ir įdomiausias suknėlis bus premijuojamas. Klevelando tautinių šokių grupė "Grandinėle" duos įdomią naują programą. Sokiama gros muz. J. P. Žemio vadovaujamas 15 asmenų orkestras. Tai vienintelė grupė, kuri turėtų didesnę sudėties orkestrą. "Dirvoje" K. S. Karpius rašė apie "Grandinėle": "Pirmas ne tik lietuvių, bet visų kitų tautybių tarpe toks menas vietas. Tai drąsiai liudiju išgyvenęs Klevelande virš 50 metų ir matęs daugelio tautybių vienokius ar kitokius šokių vaidinimus. O kitos kal kurios tautybės turi Klevelande gyventojų net dešimteriopai daugiau, negu esame lietuviai. "Grandinėle" yra mūsų Klevelando didelės jėgos kolonijos padaras-kūrinys Liudo Sagio ir jo energingos žmonos ir eilės talkininkų. Klevelande ir kitur kitataučiai, matydami "Grandinėle" vaidinimus, kartoją tą patį — nieko panašaus nėra matę šiais laikais nei anksčiau. Po balius programos — šokiai, kuriems gros Vyt. Babecko orkestras.

KLE HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA paskyrė \$25 ateitininkų klubo jaunimo veiklai. Ateitininkai nuosirdžiai dėkoja valdybai už paramą.

INŽ. P. MASYŠ, pakviestas į ateitininkų sėdmenų skyriaus valdybą, sutiko eiti iždininko pareigas. Naujam iždininkui linkime sėkmės. J. P. D. L. K. ALGIRDAS SAULIŲ KUOPŲ VALDYBA turėjo posėdį šaulio Balio Daugilio naujame bute Burlingtone ir nutarė Saulių Sąjungos 50 metų sukaktį paminėti gegužės 17 ir 18 d. Jaunimo Centro salėje. Gegužės 17 d. bus jubiliejinis balius su menine programa ir šokiais. Programoje numatoma sol. V. Verikio dainos, dailiojo žodžio kūryba — A. Sutkaitis, Montreale šaulių monetas "Subatvakaris". Gegužės 18 d. 11 v. r. parapijos bažnyčioje šv. Mišias atnašaus mons. dr. J. Tadarauskas už žuvusių brolių ir sesių lietuvių.

Hamiltono šauliai kviečia visus iš Kanados ir Amerikos brolius ir seses šaulius teie šventėje dalyvauti. Taip pat kviečiame Hamiltono ir apylinkės lietuviškąja visuomenę dalyvauti baliuje šeštadienio vakarą ir sekmdienį pamaldose, o po pamaldų kviečiame šaulius ir svečius atsilankyti JC salėje bendriems užkandžiams.

Valdyba VYR. SKAUTININKĖ M. JONIKIENE iš Čikagos apklė "Sirvintos" tūntą kovo 30 d. Sueigose mažai tebuvo tėvų ir visuomenės, bet skautės buvo gausios ir sudarė pasigėrėtiną vaizdą tvarkingomis uniformomis. Vyr. skautininkė, lydimia Kanados rajono vadeivės pavaduotojos s. D. Gutauskienės ir tūntininkės ps. D. Kairienės, tarė sveikinimo žodį ir ant tūnto vėliavos prisegė didelę juosta, išauštą Lietuvoje pasiliksusių skautininkų. Sueigose dalyvavo ir klebonas mons. dr. J. Tadarauskas, kuris pasveikino viešnį ir pasidžiaugė dariniu skautių veikimu. Už tai širvintietės nuosirdžiai dėkoja. Baigiant oficialią dalį, tūntininkė padėjo vy-

mą būtų nupirkta dovana ir karalaitėi įteikta. Transistor radijas loterijai padovanotas šių asmenų: Br. Misias, p. X., Daniliūnų ir Ramonas Custom Tailoring, 835 Quebec St., London, tel. 451-9407, siuvyklos. Visiems čia išvardintiems asmenims, aukojusiems loterijai ir karalaitės iškilimams, sportiškas "Tauro" krepsininkų atli.

LONDONO LIETUVIAI dažnai nuvažiuoja į didžiųjų apylinkių svarbesnius rengimus, ypač į Toronto. Londono sportuojantis jaunimas tikisi kaimyniško revizito. Ne tik iš mažųjų, bet ir iš didžiųjų. Torontiečiai ir detroitiečiai, jaunimas jų laukia Londone balandžio 26 d. VYRŲ KREPSINIO RUNGTYNES tarp Detroito "Kovo" ir Londono "Tauro" numatomos šeštadienį, balandžio 26 d. apie 3.30 v. p. p. Londone, Beck gimnazijoje, Dundas prie Highbury arba South gimn., 385 Tecumseh. Teirautis Londone pas p. Navicką tel. 432-2383, Detroito — pas p. Rūgienį, 476-9031. Po rungtynių — balius su "Grandinėle" programa. D. E.

riausiai skautininkė už apsilankymą, prisegė gėles ir tūnto skautių vardu įteikė dovana — rankšluostį su jaustu Lietuvos himnu. Simboliniame lauzi vadovavo vyr. skautė R. Bagdonaitė. Laužą uždegė — vyr. skautininkė. Skautės, vadovaujamos vyr. skautės Aldonos Markov, pasirodė su lėlių teatrinio vaidinimu "Meškiukas Rudnosiuokas". Paukštytės gražiai pasako tautinių šokių pynę, akordeonu palydint broliui Deksnui, kuriame esame labai dėkingos. Seserys skautės Pareštytės paskambino pianinu dueta. Laužas baigtas tradicine atsiveiklinimo giesme. Vyr. skautininkė, vyr. skautės ir vadovės dalyvavo "Satrijos Raganos" vyr. skautių paruoštuose pietuose.

KAZIUKO MUGĖ kovo 2 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Skautės turėjo progos parodyti savo darbus, o pietūs ir saldumynai padėjo papildyti ištūstėjus išdą. Vadovė vėl galės planuoti išvykas, padėti reikalingoms pagalbos, vykti į stovyklą. Skelbtą skilčių konkursą laimėjo V. Stukaitės vadovaujama skiltis. Skautės yra dėkingos prie mugės pasisekimu prisidėjusioms motinoms ir prijaunčioms ponoms, mūsų mieli šeiminkai p. Giedminienė, mielams skautų bičiuliams p. Giedraitienėi, p. Pilypavičiui ir kt. aukojusiems premijas loterijai. Ypatinga padėka gerb. klebonui mons. dr. J. Tadarauskui už leidimą nemokamai pasinaudoti Jaunimo Centro patalpomis. Visiems skautiškas ačiū!

"SIRVINTOS" IR "NEMUNO" tūntų sueiga, numatyta balandžio 20 d., tenka atidėti savaitei dėl įvykstančio Dainavoje vadovų ir vadovijų suvažiavimo bal. 19—20 d. Iš "Sirvintos" tūnto vyksta 10 vyresniųjų ir jaunesniųjų vadovų.

Sirvintietė JURNAL "KARYS" 1969 m. 1 nr. įdėta žinutė "Saulių šventė Hamiltone, Ontario". Rašoma apie šaulių su rengtą kariuomenės atkūrimo paminėjimą. Jų žinoma, kad Lietuvos ginkluotųjų pajėgų atkūrimo sukaktis kartu yra ir Lietuvių Veteranų Sąjungos "Ramovė" metinė žventė. Vietovėse, kur veikia Sąjungos skyriai, tai šventė rengia veteranai. Tose vietovėse, kur šventė rengiama bendromis kūjomis, organizacijos paprastai rikiuojamos sekancia tvarka: savanoriai-kūrėjai, veteranai, šauliai. Hamiltone veikia veteranų sąjungos skyrius. Per eilę metų jis rengdavo ginkluotųjų pajėgų atkūrimo ir Sąjungos šventę. Praeitį šventė buvo surošta, talkinant kolonijoje įsteigusiame šaulių vienietui. Veteranų skyriaus valdybai laikantis kiek pasyviai, rengėjai sudarė minėjimo programą, kuri turėjo mažai ką bendro su ginkluotųjų pajėgų atkūrimo sukakties aukštinu jubilėjumi, bet dėl to pavadinti veteranų sąjungos šventę šaulių šventė nėra tikslu. E. R.

KLE HAMILTONO APYLINKĖS VALDYBA išsuntinijo laiskus, prašydama sumokėti \$4 — solidarumo įnašą už praėjusius ir šiuos metus. Jūsų patogumui rasite vokuose įdėtus čekius, kuriuose prašome įrašyti jūsų banką, knygutes numerį, pasirašyti ir grąžinti mums pridedame

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDZIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU. IKATNOJIMAS NEMOKAMAS. KREIPTIS BET KURIUO LAIKU. MI 83400 ANCASTER, ONT.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:	Mokame už:
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	depozitus 5%
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.	šėrus 5.5%
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	terminuotus indėlius 6%
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.	duodame:
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.	asmenines paskolas iš 9%
	nekiln. turto paskolas iš 8 1/2%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Pardudame "American Travelers" čekius ir perlaidas (money orders). Užkrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$1,600,000.00.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

JAV LB CENTRO VALDYBA rūpinasi Lietuvos istorijos išleidimu. Ją jau yra pradėjęs rašyti prof. Zemonas Ivinskis. Šiuo metu yra įsielkomas leidėjas; yra gavusi pasiūlymą išleisti Lietuvos okupacijos dokumentaciją, kuri jau yra baigiama ruošti. Centro valdybos nariai — Br. Nainys, Jonas Kavallūnas, Anatolijus Kairys ir Kostas Dočkus ruošia pranešimus tarybos sesijai, kuri įvyks IV. 19-20 d. d. Čikagoje. Taip pat bus padaryti tautinių šokių šventės ir teatrų festivalio pranešimai, paruošti dr. L. Kriaučiūno ir A. Kairio. — Gautas raštas iš Southwest Education Development Laboratory, Austin, Texas, kuriame šio federacinės valdybos finansuojama mokslo įstaiga prašo žinių apie lietuistines mokyklas ir lietuvių kalbos mokymą.

LIETUVOS VALSTIEČIŲ LIAUDININKŲ Sąjungos atstovų VII suvažiavimas įvyko kovo 29-30 d. d. "Mid America Inn" motelyje, Oak Lawn, netoli Čikagos. Jį atidarė LVLS veteranas agr. J. Bertušius, pasiūlydamas tylos minute pagerbti šios organizacijos mirusius narius ir PLB valdybos pirm. a.a. J. Bačiūną, kuris stambesne suma yra parėmęs vieną LVLS fondų. Pranešimą apie tarptautinius įvykius bei jų reikšmę padarė prof. M. Mackevičius. VLIKo veiklos 16-kos punktų atities garų apybraižą skaitė LVLS-gos ir VLIKo vicepirm. J. Audėnas. Šis referatą savo pastabomis papildė Lietuvos generalinis konsulas dr. P. Daužvardis ir dr. K. Sidlauskas. Toliau sekė sveikinimai, kurių tarpe buvo VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūno, socialdemokratų užsienio delegatūros vardu — J. Skornubsko, dr. K. Sidlausko, dr. J. Pajaujis, L. Girniaus, J. Kutros ir kt. Suvažiavimo dalyviai Čikagos lietuvių tautinės kapinės apklė J. Kardoelio kapą, dr. V. Kudirkos ir dr. K. Girniaus paminklus. Organizacinę veiklą apžvelgė sekantią dieną padarytas LVLS pirm. agr. J. Daugėlos pranešimas. Sąjungos garbės pirmininku buvo paskelbtas 75 metų amžiaus sukaiktį atymėjęs dr. J. Pajaujis. Centro komitetas vietoj mirusio J. Kardoelio ir pasitraukusio V. Bildešo papildytas dviem nariais — L. Giriniu-Norvais iš Montreale ir E. Boreiša iš Čikagos. Komiteto gen. sekr. išrinktas E. Boreiša.

JUNGTINIO TAUTŲ RUSŲ KNYGŲ KLUBAS kovo 21 d. Jungtinių Tautų bibliotekoje surengė Maironio kūrybos vakarą, kurį vilniškės "Tiesos" kovo 23 d. laidos puslapiuose plačiai aprašė A. Laurinčiukas. Jo teigimu, šis klubas jungia 90 Jungtinės Tautos tarnaujančių rusiškų knygų mėgėjų. Maironio vakarą atidarė klubo pirm. Vladimiris Sokolovas, pranešimą apie Maironio kūrybą ir gyvenimą skaitė JT bibliotekos direktorius Levas Vladimirovas. Dėmesio centre buvo trumpas filmas "Poetas", sukurtas kaunietiško scenarijaus autorius ir rež. E. Martinaičio ir vilniečio operatoriaus A. Saurausko. Jo dėka vakaro dalyviai buvo supažindinti su Kaunu, Trakais, Palangos pajūriu, Maironio gimtąsiais Pasandraviais, jam skirtu muzėjom, lietuvių kompozitorių dainoms, kurioms panaudoti Maironio tekstai. Poezijos programą pranešinėjo ir lietuviškai Maironio eilėraščius deklamavo kino menininkas Adolfas Mekas, rusiškai — JT tarnautoja Anastazija Titova, savo ir Franko Jakščio Maironio eilėraščių vertimus į anglų kalbą skaitė Demie Jonaitis. Buvo surengta įvairiomis kalbomis išleisti Maironio raštų parodėlė, papildyta M. K. Ciurlionio paveikslų reprodukcijomis ir fotografijos menininko A. Sutkaus Vilniaus vaizdų nuotraukomis. Pasak A. Laurinčiuko, vakaro dalyvių tarpe buvo Sovietų Sąjungos pasisuntinys II sekr. Edmundas Juškus, diplomatai, JT tarnautojai, Niujorko universiteto dėstytojai, žurnalistas, amerikietis poezijos mėgėjas, bet daugiausia — lietuvių. Pastarieiems apibūdinti A. Laurinčiukas skiria komunistinę propagandą pasidinti sakini. "Čia atėjo tie, kurie dar neužmiršo savo tėvų žemės, kuriems yra brangi lietuviška kalba, kultūra ir poezija..."

Urugvajus LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTEVŲ Draugija išsirinko naują valdy-

bą: pirm. — Ona Dobilevičienė, sekr. — Jonė Dobilevičienė, išd. — Veronika Vildienė.

LIETUVOS RESPUBLIKOS aikštėje Montevideo planuojamam statyti paminklui jau surinkta 64.000 urugvajietišku pezu.

SV. KAZIMIERO DIENĄ Montevideo lietuvių parapijoje buvo surengta lietuviškos tautodailės paroda, kuriai eksponatus parūpino šiame mieste gyvenantys lietuviai. Lietuvių parengimų meninės programose dalyvauja neseniai suorganizuotas vaikų tautinių šokių ansamblis "Atžalynas".

Argentina

BUENOS AIRES universiteto medicinos fakultetą baigė Ruben Gronskis, Petro ir Onos Gronskių sūnus. Jaunasis gydytojas darba gavo Tornu ligoninėje. To paties universiteto teisių fakultetą advokato diplomą gavo Leono ir Petronėlės Slipkauskaitės Ivoškų sūnus Rikardas Ivoškus. Kabinatė atidarė tėvų namuose, jis veda bylas teismuose ir tvarko įvairius teisinius reikalus.

KORDOBOS KALNŲ kurortinėje Alita Gracia vietovėje didėja į pensiją išėjusių lietuvių kolonija. Malonus klimatas čia jau yra atviliojęs M. Kavaliausko, K. Rožaičio, A. Šlekonio, J. Zalnieravičiaus, Pr. Merkio, J. Petrausko, Jono ir Juozo Paunkskių, F. Morkevičiaus, S. Benkaus, J. Budrevičiaus, V. Sulco, K. Turauskio, A. Zigmanto ir kitų lietuvių šeimų. Kordobos kalnų La Quevrada apylinkėje K. Saldukas išsigijo "Achala" viešbutį, kuriame poilsautojų netrūksta ištisus metus.

N. Zelandija

NEGAUSIA AUCLANDO LIETUVIŲ KOLONIJA Vasario 16 minėjimą surengė C. Liutsko rezidencijoje. Susitelkimo reikšmę nušvietė LB valdybos pirm. V. Procuta, primindamas dalyviams šioj kolonijoj mirusį A. Senatorskį, elektros nutrenktą jaunuolį Beržinską ir JAV užgesusį PLB valdybos pirm. J. Bačiūną. Vėlonės J. Bačiūno visuomeninę veiklą ir gyvenimo kelią atskleidė M. Cibulskio paskaita. C. Liutiskas padarė pranešimą apie VLIKo 25 metų veiklos sukaktį, jo kovą prieš rudojusius ir raudonuosius Lietuvos okupantus, supažindino su VLIKo sudarantiomis grupėmis, kvietė jo darbą remti aukomis. A. Cibulskis perskaitė straipsnį apie genocidą Lietuvoje, C. Liutiskas — nostalgijos liudisio kupiną eilėrašį. Minėjimo dalyviai nutarė pareikšti užuojautą p. Senatorskieniui su dukra ir M. Bačiūnieniui, padėkoti VLIKui ir jo pareigūnams už Lietuvos laisvinimo darbą. Minėjimo metu surinkta aukų Tautos Fondui ir Vasario 16 gimnazijai.

Austrija

VIENOS UNIVERSITETAS pakvietė mediciną studijuojantį Leoną Sulą dęstyti lietuvių kalbos kursą, kuris jau turi 10 klausytojų, jų tarpe kelis docentus ir profesorius. Pamokos buvo pradėtos ši pavasarį. L. Sulas yra čikagietis — jo tėvas dirba spaustuviėje, motina yra lietuistinės mokyklos mokytoja.

Vokietija

OSNABRUECKO VYSKUPIJOS generalinis vikaras, atsivėlgaamas ir lietuvių kunigų Danutė Štrausienė. Bibliotekėle naudojasi Hamburgie ir apylinkėse gyvenantys lietuviai. Talkinukai gauti atėiti ir Kanados lietuviai, pasisudami atliekamų knygų ar užpenernuodami Kanados lietuvių spaudos, kuri ten yra brangoka, nes už vieną dolerį reikia mokėti 4 markes. Paramos knygynėliui laukia kun. V. Sarka, 2000 Hamburg 50 (Altona), Kalkenkirchenstr. 4, W. Germany.

BAD CANNSTADTE ISIRINKTA nauja VLB Stuttgarte apylinkės valdyba: pirm. K. Simanaukas, sekr. J. Krasnauskienė, išd. M. Lėmanienė; kontrolės komisijon — A. Šukys ir J. Gasūnas.

STAIGMENA

LONDONE!

Klevelando "GRANDINĖLE" atliks visai naują žaismingų vestuvinių šokių programą sportininkų DIDŽIAJAME BALIJE 1969 m. balandžio 26 d. CENTENNIAL HALL, 550 WELLINGTON ST. prie Dufferin.

Karalaitės rinkimai, loterijoj: televizija, Pr. Baltuonio medžio šaknų skulptūra, transistorinis radijas ir kt. Sokioms gros orkestras su solistais. Būfetas su visų rūšių gėrimais. Baliaus pradžia 6.30 v.v. "Grandinėle" — 8 v.v. Pabaiga: 1 val. ryto.

Tikimasi, kad bus televizijos ir spaudos atstovai, keletas anglų kanadiečių augusių svečių. Sportuojantis jaunimas laukia jūsų ne tik iš mažųjų, bet ir iš didžiųjų apylinkių...

LLSK "Taurus"

LONDON, ONT.

DIDYSIS SPORTO BALIUS yra pats žymiausias šio sezono rengimas. Jam ruošiasi ne tik programos atlikėjai ir rengėjai, bet ir būsimieji balius svečiai, ypač viešnios. Šių metų ypatingą susidomėjimą sudaro iš Klevelando atvykstanti žavingoji "Grandinėle".

TEKS IR ZEMAKIAMS vienas kitas programos šokis, kai klumpės po sceną pradės lakstyti. O visus gerai nutiekus vestuvinės išdaigos. Čia ir greitių vestuvių užbaigimui, ir Rezzinėlė — jaunųjų atsiveiklinimui. Sakalinyje vyrai atsiskaito su pirsliu melagiu.

REZERVUOJAMI STALIUKAI tik tiems, kurie įstengia sudaryti 8 asmenų grupę ir iš anksto apmokėti bilietus. Bilietus platina: Rodnėja — V. Ignatka, Delhi-Tilsonburg — Garneinė ir Laureckienė, Londone —

Butkus, Dragūnevičius, Švilpa. Paštu ar telefonu kreiptis į J. A. Švilpą, 40 Orchard St., London, Ont., tel. 438-6337. Bilietai bus parduodami ir prie įėjimo. Vietos viegiems užteks. Sarnijos lietuviai, reikia manyti, šį kartą beveik visi atvyks. F. Timukas ar kas kitas, galbūt suorganizuos ekskursiją.

MEDŽIO ŠAKNŲ SKULPTŪRA, sukurta originaliojo menininko Pr. Baltuonio Montrealyje, yra padovanojama sportininkų balius loterijai. Taigi, į balių atvykusieji balandžio 26 d. turės progą ją laimėti.

DOVANOS KARALAITĖI. Žymioji plaukų specialistė D. Ratkevičiūtė, Jukdienė, grožio saliono 579, esančio 579 Richmond St., savininkė, skiria karalaitėi gražią dovana — pusmetinę plaukų šukuosena. V. ir P. Kuzmai paskyrė \$20, kad už šią su-

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE, ZENITH BENDROVĖMS

- Pardudame radijo aparatus, popprastus ir spalvotus televizijos priimtuvus, stereo, elektrines krosnis, šaldytuvus, skalbimo, džiuvimo mašinas ir kt.
- Pardudame visus elektrinius aparatus, kaip lygtintuvus (prosus), keptuves, valymo bei blizginimo mašinas ir kt.
- Taisom radijo aparatus stereo, televizijos priimtuvus patefonus ir kt.

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

Etruskai ir vikingai surado Ameriką?

DR. M. ANYSAS

(Tęsinys iš pr. numerio)

Leif Ericson

Leif Ericsonas tėvas Eric Rode, apie 950-1007 po Kr. buvo norvegų vikingas, buvo laikomas Grenlandijos sūradėju. Apie 960 m. po Kr. Eric Rode kartu su savo tėvu, kuris dėl žmogžudystės buvo priverstas palikti Norvegiją, išplaukė į Airiją. Vėliau iš čia buvo taip pat dėl žmogžudystės ištremtas ir 983 m. surado Grenlandiją. Po kiek laiko jis sugrįžo Islandijon, čia surado kolonistų naujai žemei apgyvendinti ir su jais 986 m. įsikūrė Grenlandijoje. Jo sūnus Leif Ericson apie 1000 m. po Kr. esą suradęs Šiaurės Ameriką (Vinlandą). Tokios žinios randamos Lietuvių Enciklopedijoje VI, 24. Panašiai rašo ir kitos enciklopedijos.

Heimskringla saga, iš kurios yra paimtos žinios apie Leif Ericsoną ir jo žygius, pasakoja, kad Eric Rode, nevainikuotas Grenlandijos karalius, rėmęs planą emigruoti. Eric, Leifo vyr. sūnus, vadovavęs didelei ekspedicijai į vakarinius kraštus. Heimskringla saga rašo apie šią ekspediciją taip:

Leif Ericson pirkto laivą iš Bjorne Hergulfsono ir surinko įgulą iš 35 vyrų. Leifo tėvas atsisakė būti ekspedicijos vadu, teisingai esąs persėjęs ir nebegalintis pakelti audrų bei vėjų. Išplaukimo data nenurodoma, bet reikia manyti, kad tai buvo šiltnesis laikotarpis. Su jais plaukė ir vienas vyras iš pietinių kraštų, kuris vadinosi Tyrker. Jie, suradę žemę, išmėtė inkarą, išėjo į krantą, bet žemė buvo be žolės. Daug sniego žemose vietose, o žemė visur — kaip akmuo. Leif Ericson ją pavadino Hellenland (nuoga uolų žemė). Po to jie išplaukė ir rado kitą žemę; išmėtė inkarą ir laivėliui išplaukė į krantą. Žemė buvo plėkščia (turbut lyguma) ir apaugusi mišku. Pakrantė — balto smėlio. Jis tą kraštą pavadino Markland (miškų krantas).

Plaukiant toliau įvyko didelė Šiaurės rytų krypties audra. Po dviejų dienų jie vėl pamatė žemę ir salą, esančią šiaurės pusėje. Jie pastebėjo, kad čia ant žolės buvo kažkaip saldžios rastos. Suradę upę, kuri tekėjusi iš mažo ežero, jie išmėtė jame inkarą ir nutarė čia sustoti. Kai kurie jų įgulos vyrai pradėjo statyti didelį namą. Netrukus laisų upėje ir ežere. Lašišos buvo tokios didelės, kokių jie dar nebuvo matę. Žemė buvo derlinga, žiema nešalta, o žolė mažai nukentėjusi. Diena ir naktis lygaus ilgumo — netaip, kaip Grenlandijoje arba Islandijoje.

Kai jie pabaigė statyti namą, Leif paskirtė savo įgulą į dvi dalis: vieną paliko prie namo, o kitą išsiuntė iširti aplinkės. Keliavo visi kartu ir tik taip toli, kad tą pačią dieną galėtų sugrįžti. Taip jie padarė keletą kartų. Su jais nekartą keliavo ir Leif Ericson. Kartą sugrįžo ekspedicija be Leifo patėvio. Leif su savo žmonėmis tuojau grįžo jo įieškoti, bet greitai atrado grįžtantį. Užklaustas, kodėl jis atsiliko, jis atsakė, kad eįs kiek toliau ir suradęs "vine and grapes" (vynmedį ir uogas). — Ar galima tau tikėti? — klausė Leif. — Taip, tikrai. Aš esu kilęs iš krašto, kur yra daug "vine and grapes".

Jie ramiai miegojo visą naktį ir sekančią rytą Leif įsakė rinkti "grapes", o kitą dieną — kirsti "vine" kaip krovinį jų laivui. Jie rado kviečių laukus, kurie patys apsisėdavo, ir medžių, kuriuos jie pavadino "masur". Medžiai buvo tokie dideli, kad buvo galima statyti namus. Pavasariu atėjus jie išplaukė.

Leif Ericson kraštą pavadino "Vineland"

Sagos kritika

Tiek yra parašyta apie Leif Ericsoną kelionę, kurioje jis esą atradęs Šiaurės Ameriką. Datų sagoje nėra. Plaukia tik vienas laivas. Kelionės jūra yra gana trumpos. Atrodo, kad nuo Grenlandijos krantų laivas nepajudėjo. Apie maisto ir vandens stoką nekalbama, nors tas klausimas turėjo iškilti. Maisto klausimas taip pat turėjo iškilti, nes laive buvo 35 vyrai, kurie šaltame klimate buvo reikalingi stipraus valgio. Pakrantėje jie galėjo maitintis paguanomomis lašišomis, bet visiems žinoma, kad tolimoje jūroje jos nepaguanomos.

Jokių tikslesnių žinių apie pasiektas vietas saga nepažodo. Augštesnės jūros navigacijos žinios jiems, be abejonės, buvo svetimos. Kyla klausimas, ar Leif Ericson žinojo apie kompasą? Pagal istorines žinias, būtiniausias tolimai jūros kelionei instrumentas kompasas Vakarų Europos tautų laivynuose buvo įrengtas tik 15 šimtmečiuje, reikšia apie 500 metų vėliau.

Gali būti, kad kaikiuriose slėniuose jie galėjo surasti žolę apžėlusios žemės ir miško. Rasta ant žolės galėjo būti iš neseniai praėjusio lietaus, nes rasai atsirasti reikia šiltesnio klimato. Daug metų jūrose žvejų gėvė žvejai ir jūrininkai iš patyrimo žino, kad po ilgesnio buvimo jūroje gėlas vanduo atrodo kiek saldus. Leif Ericson hipotezės gynėjai aiškina, kad kaikiuriose Šiaurės Amerikos rajonuose rasta esanti pasaldinta kaikiurių musių ir želmeninių utėlių ekskrementu.

Visai neaišku, kas buvo jų surastas "vine and grapes". Leif Ericsonas ir jo žmonės šito augalo visai nepažino. Jo pavadinimą jiems turėjo duoti anas iš šiltesnių kraštų kiles Tyrker. Bet šis radinys nesukėlė ypatingo džiaugsmo grenlandiečiuose. Jie kiti ramiai miegojo ir tik kitą dieną ėjo rinkti "grapes". Bet nieko daugiau neaiškina. Nesuprantamas yra jo pasakojimas apie "vine" — vynmedžio kirtimą kaip krovinį jų laivui. Visi žinome, kad vynuogės neauga ant medžių, bet ant vynuogių (Weinstrauch). Kokios naudos galėjo jiems duoti iškirstieji krūmai? Ką jie manė su tuo krūmu daryti? O gal jie kirtė kitą medį? Posakiai yra trumpi ir neaiškūs. Gal yra padaryta klaidą sąga užrašant? Gal Leif Ericson šią pasakaitę pats sugalvojo, norėdamas pasigirti, kad suradęs rastos žolės, medžių ir vynmedžių, kaip buvo padaręs jo tėvas, kai pirmą kartą grįžo iš Grenlandijos telkti kolonistų ir kraštą pavadino "žaliu kraštu" — Greenland? Jų pasakojimą, kad jie radę kviečių laukus, kurie patys apsisėdė, reikia laikyti gryną fantaziją.

Ar vikingai galėjo leistis į tolimas keliones?

Skandinavų vikingų laivai nuo V iki IX š. mums yra gana gerai žinomi iš iškastų. Jie turėjo augstą prieką, tik vieną denį, daugybę skylių irklams, vieną stiebą ir keturkampę burę. Tokiame laive tilpo nedaugiau 50 vyrų. Panašūs buvo Leif Ericson naudotam laivui, kuriame tilpo 35 vyrai.

Vikingai su savo laivais minėtame laikotarpyje buvo užvaldę Baltijos jūrą, kurią, palankiam vėjui pučiant, jie galėjo perplaukti per dvejatą parų ir plėšikauti įvairiose vietose. Po romėnų legijonų pasitraukimo iš Britanijos apie 400 m. po Kr. kelis šimtmečius skandinavų vikingai per Šiaurės jūrą dideliais būriais veržėsi į romėnų palik-

tą Britaniją ir įveikė senuosius tų kraštų gyventojus.

Tai buvo tolimiausias tų laikų vikingų kelionės. Šiaurės jūros platumas tarp Danijos ir Anglijos arba Norvegijos ir Skotijos yra apie 300 jūros mylių, o Baltijos jūros skersinis nuotolis yra apie 150 mylių. Tai distancijos, kurios, palankiam vėjui pučiant, buvo įveikiamos per keletą parų. Tokiomis trumpomis jūrų kelionėmis nebuvo problemos su maistu ir vandeniu. Panašiai vyko ir Leif Ericson vyrų kelionė — sustojo įvairiose vietose. Tarp Grenlandijos ir Massachusetts, ligi kur, manoma, atplaukęs Leif Ericson, yra 3000 jūros mylių ten ir atgal. Tas kelionės jis atlikęs per dvi vasaras. Ta distancija dešimteriopai viršija tų laikų vikingų laivų veikimo radiusą, ir todėl reikia atimti aiškinimą, kad Leif Ericson vedami vikingai tuomet surado Šiaurės Ameriką ir pasiekė net Massachusettsą.

Tą šiaurės Amerikos suradimo versiją prieš keletą šimtų metų iškėlė šiauriečiai, vikingų ainiai, apsigyvenę Jungtinės Amerikos Valstybėse, norėdami įrodyti, kad ne ainiai pirmieji surado Ameriką, bet šiauriečiai. Mintis rado labai daug šalininkų: yra parašyta daug hipotezių islandiečių, amerikiečių, anglų ir vokiečių autorių. Jie kalba apie pasiektą Massachusetts, Virginiją, North Caroliną, bet net Florida. Islandietis Sigurd Stefanon, norėdamas patvirtinti šią hipotezę, nupiešė net žemėlapi, kuriame Grenlandija sujungta su Amerika. Tai betgi gryną fantaziją.

Aplamai, islandiečių sagos yra labai nepatikimos — turi daug fantazijos ir perdėjimų. Tuo reikalu savo laikų buvo paklaustas ir mums gerai žinomas šiaurinių ledynų tyrinėtojas Nansen. Jis atmetė visą hipotezę apie vikingų Šiaurės Amerikos suradimą, o sagos papasakojimą pavadino "Viking wish-dream" (Herman, Conquest by man, 1954 m.).

Istorijose žinoma, kad minėta grenlandiečių kolonija apie 1400 metų po Kr. visai sunyko ir sala liko be gyventojų. Vėliau buvo tiriamos jų gyvenamos vietos. Atrodo, kad ir šandien ten mažai kas gyvena. Išskyrus negausius laplandiečius.

Poezijos rinkinys "Auksiniai rageliai"

Pranas Naujokaitis parašė 64 puslapių eilėraščių knygą ir pavadino ją "Auksiniai rageliai". Iliustravo Paulius Jurkus, o išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje 1968 metais.

Eilėraščiai suskirstyti į tris maždaug vienodos apimtys skyrius: "Po audros", "Siesartis" ir "Žaibas rudeni". Naujokačio poezijoje yra daug melancholijos, ilgesio bei nostalgijos.

Tu žinai,
Kad tenai ir dabar tebežydi
Sekminės prie upės

Arba:
O Sekminių rageliai dūdoja —
Ten toli prie gimtųjų namų.
Auksiniai rageliai, 7 psl.

Alksnynai
Sietuvos
Pavasario platus plaukimas...
Siesartis, 37 psl.

Tai žydi rugiai
Mano žemėj...
Pabudusią dieną bučiuoja dangus
Ir laimina
Žmogų ir žiedą... 33 psl.

Nuoširdumu yra persunkta visa Naujokačio poezija: ar jis kalbėtų apie Siesartį, ar apie mergaitę mylimą. Ir vieną, ir kitą jis apdainuoja su tokia pat praradimo melancholija.

Nei žodynu, nei formos atžvilgiu Naujokaitis nėra novatoriškas. Naujokaitis — kritikas galbūt apibūdintų save tradiciniu kelio poetu. Tradicija yra geras dalykas, tik poezijoje nėra jau taip lengva nustatyti, kur yra sekama tik tradicija, o kur einama patogiausiu keliu. Pagaliau kas gi ta tradicija yra? Kiekvienas poetas atiduoda savo kultūrai duoklę. Tradicija yra kultūros testinumas. Bet šalia to kiekvienas žmogus yra nepakartojamai kitoks ir kiekvienas poetas yra kitoks. Todėl lyriko noras išsireikšti savaitei nereikia tik kokią pozą (nors ir

Atsiųsta paminėti

Liepsna nr. 1. 1969 m. vasario 16 d. Rotatorium spaustas Montrealio liuanistinių kursų mokinių laikraštėlis. Redaktorė — Rasa Lukoševičiūtė, juokų skyriaus redaktorės — Rūta Pocauskaitė ir Vida Burbaitė, iliustratorius — Rimas Ališauskas. Administratorė — Rūta Rudinskaitė, 2415 Park Row E., Montreal 262, Que., Canada.

Aidai nr. 2, vasaris. Mėnesinis kultūros žurnalas, redaguojamas dr. Juozo Girniaus, leidžiamas Tėvų pranciskono. Administratoriaus adresas: T. B. Ramanauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221, USA.

Dail. Antanas Kukstele Vaidens nešėja Nuotr. V. Noreikos

Dailininko Rūkštelės paroda Toronte

LAIMA ŠVEGZDAITE

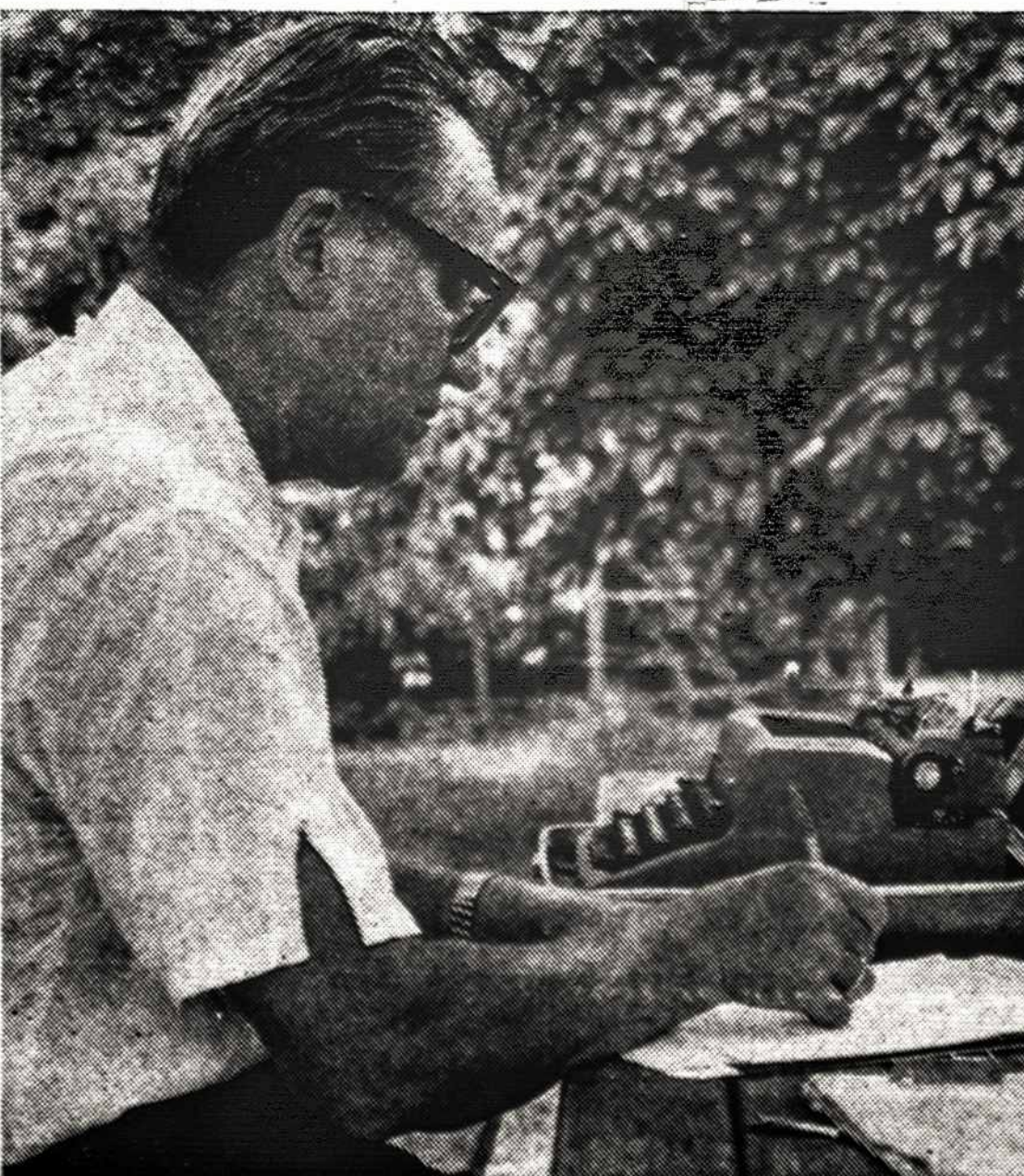
Dailininkas Antanas Rūkštelė atvyksta į Torontą. KLB Toronto apylinkės valdybos kviečiamas, jis atveža savo meno kūrybos parodą, kuri bus surengta Priskikimo parodų salėje balandžio 19—27 dienomis. Tai pirmas dail. A. Rūkštelės pasirodymas Toronte. Daug kas iš mūsų esame girdėję apie tapytoją, tačiau ne visi turėjome progos jo darbus pasigrožėti.

Tapytojas, meno istorikas, etnografas A. Rūkštelė gimė Degučiu kaime, Zarasų apskr., baigė Kauno meno mokyklą, studijavo privačiai pas P. Kalpoką ir J. Mackevičių. Taiptgi studijavo istoriją, filosofiją ir baigė Vilniaus universitetą kaip meno istorikas, mokėsi ir Kauno liaudies konservatorijoje. Gavęs švedų "Baltiska Institutet" stipendiją,

baigė etnologijos ir muziejų kursum, buvo Vytauto D. kult. muzėjaus etnografinio skyriaus vedėjas, Lietuvos kraštotyros muziejų instruktorius, sumanytojas bei steigėjas Tėviškės muzėjaus Kaune, kuriam buvo paskirta 14 hektarų dr. J. Basanavičiaus parke. Kas vasarą jis ruošė etnografinės ekspedicijas, joms vadovavo, kruopščiai tyrinėjo liaudies statybą ir kryžius. Taip pat jis buvo vienas iniciatorių ir steigėjų Pasaulio Lietuvių Dailininkų ir Architektų S-gos.

Iš pateiktų duomenų matyti, kad jam lietuviybė ir lietuviškasis gyvenimas yra giliai ir siela išsiskynę idealai. Jis yra dailininkas, kuriam tėvynė ir gimtinė žmonės yra svarbūs elementai kūryboje. Anot Vlado Vijeikio, "mėgiamiausia A. Rūkštelės tema yra lietuviškas peizažas su visomis jo etnografinėmis savybėmis". Tai nereiškia, kad jo tematika arba motyvai yra riboti. Anaipol. Pažvelgus į sėkmingas jo parodas Los Angeles, Chicagoje, Detroite, Klevelande, Bostone, Filadelfijoje ir kitur, matyti, kad A. Rūkštelė yra ir dabartinis žmogus, kuris gyvena šių dienų problemom, džiaugsmu, skausmu. Jo domesys yra nukreiptas į žmogų, jo visuomeninės problemos, rūpesčiai ir aplamai į visą pasaulį, į istorinius įvykius. A. Rūkštelė nežvelgia per daug giliai į praeitį, bet taip pat nesistengia matyti iliuzijų ir ateityje. Jis realiai gyvena dabartyje, palaiko artimus santykius su visuomene, supranta jos pulsą ir pagal tai kuria. Jis nenuklysta į plačias lankas, įsiskverbia pigių efektų, nepasiduoda atsitiktinumui. Kaip tradicinių klasikinių formų seklėjas, jis yra patyręs taptuko valdytojas ir užtikrinto braizo meisteris. Pas jį puikiai išlaikytą pusiausvyrą tarp formų ir kompozicijos.

Sakoma, kad intensyviai dirbant savo kūrybos srityje, menininko stilius išplaukia iš vidaus, iš praturtintos dvasios ir jo išlaivintos rankos. Tai tinka ir dail. A. Rūkštelei. Jo patrauklus paveikslai, subtilūs motyvai, ekspresija ir drąsa smigta sminga žiūrovo sielon. Tokio dvasinio pasigrožėjimo tikimės ir ateinančiojo parodoje.

Rašytojas ir literatūros kritikas Pr. Naujokaitis, neseniai išleis- dines poezijos rinkinį "Auksiniai rageliai"

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

J. GAIZAUŠKO NAUJOJI OPERA VAIKAMS "Buratinas" pastatyta Vilniaus operos ir baleto teatre. Libretą sukūrė A. Matutis. Premjeriniam spektaklyje Buratino vaidmenį atliko E. Kuodis, kitus vaidmenis — E. Čiudakova, A. Lietuvninkas, R. Marjosiū, M. Aleškevičiūtė, H. Zabulėnas, Z. Paulauskas, B. Almonaitytė, A. Kantenytė, A. Kareckas, Z. Tarvydis ir J. Urvelis. Spektaklio režisierius — bulgaras V. Popovas, dailininkas — I. Ivanovas, chormeisteris — A. Krogertas, dirigentas — R. Geniušas. "Buratinas" yra pirmoji vaikams skirta lietuviška opera.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBES FONDO išleisto veikalas "Lithuania" ir jo autorių pristatymas įvyko Le Cordon Bleu salėje, Woodhaven, N.Y. Dalyvių tarpe buvo iš Šveicarijos atvykęs "Lithuania" redaktorius dr. A. Gerutis, skyrių autoriai prof. J. Puzinas, prof. J. Jakštis ir dr. A. Budreckis. Iškilnėje negalėjo dalyvauti Romoje gyvenantis S. Lazoraitis. Žodį apie nuveiktą didelį darbą tarė dr. V. Paprockas, veikalo autoriai ir LNF pirm. E. Čekienė.

JAV LB NEW JERSEY APYGAROS VALDYBA surengė literatūros ir muzikos vakarą Elizabeth, N.J., šios srities rašytojams pagerbti. Dalyviai buvo supažindinti su Pranu Naujokačiu, Kotryna Grigaityte-Graudiene, Androne — Ona Balčiūniene ir Jurgiu Jankum. Kūrybą skaitė patys autoriai arba jų talkininkai Irena Veklaikienė ir Bronius Balčiūnas. Koncertinėje programoje dalyvavo pianistė Julija Rajauskaitė-Sušienė, paskambino keletą M. K. Ciurlionio, J. Brahms, F. Chopino ir L. Liszto kūrinių.

LIETUVIŲ RASYTOJŲ DRAUGIJOS 1968 m. literatūrinei premijai skirti komisija sudaryta Chicagoje. Jon pakviesti: Kazys Bradūnas, Povilas Gaucys, Nijolė Jankutė, Alfonsas Tyruolis ir Lietuvių Fondo atstovas dr. P. Kisieliū. Tūkstantinę dolerių skiria JAV Lietuvių Fondas.

KOMPOZ. JULIUS GAIDELIS balandžio 5 d. atžymėjo 60 metų amžius sukaktį. Muzikos meną sukaitytininkas yra studijavęs Kauno muzikos mokykloje ir konservatorijoje 1925-37 m., muzikos magistro laipsnį gavo 1953 m. Bostono Naujosios Anglijos konservatorijoje. Čia jis gilino kompozicijos žinias, susipažino su kontrpunktą ir dailiųjų meno istorija. Siemiet J. Gaidelis mini ir kūrybinio darbo 35 metų sukaktį, nes jo "Variacijos fortepijonui" buvo sukurta 1934 m. Jau Kaune J. Gaidelis buvo laikomas vienu talentingiausių prof. J. Gruodžio mokinių, tačiau jis bendro ir labai plačią kūrybinę sąsą išvairė išsivijoje. Jis yra parašęs 6 simfonijas, simfoninius vaidus "Balandžio turgus", "Karo mūšėjus sodely", simfonines poetas "Satrijos ragų karnavalas", "Gedimino sapnas", "Jūratė ir Kastytis" trijų veiksmų baleto "Čičikonas", kantatas "Giesmė apie Gediminą", "Kovotojai", "Kantata apie Lietuvą", kelis styginių kvartetų, koncertą smuikui bei eilę kitų kūrinių, nekalbant jau apie gausų pluoštą dainų chorams. Sukaktuvininko jubiliejinis vainikas, be abejonės, yra su libreto autorium S. Santvaru sukurta opera "Dana".

VLADAS LISAUSKAS, gyvenęs Brooklyn, N.Y., Minnesotos universiteto bibliotekai padovanojo apie 500 atskirų pavadinimų periodinių leidinių ir laikraščių rinkinį. Universiteto migracijos studijų centro vadovas prof. R. Vecoli rinkinį skirsto į tris dalis, kurias sudaro: 1. D. P. stovyklų pokario pirmaisiais metais leisti biuletiniai, sienlaikraščiai, periodiniai leidiniai ir laikraščiai, 2. JAV ir Kanados lietuvių laikraščiai, periodika, 3. nedidelis skaičius leidinių iš Britanijos, P. Amerikos ir Australijos. Prof. R. Vecoli džiaugiasi, kad šis vertingas rinkinys yra puikus papildas lietuvių emigracijos studijoms. Jame atskleidžia lietuvių žurnalizmo raidą, pradėtą sienlaikraščiais ir biuletiniais V. Vokietijoje, vėliau išaugusi iki pilnų laikraščių JAV ir Kanadoje. Prof. R. Vecoli pabrėžia: "Laisaus rinkinys yra išskirtinės reikšmės dokumentas, vaizduojas emigraciją karo ir politinės sprespaudos rėmuose".

GINNAZIJOS IR PROGIMNAZIJOS, veikusios Vokietijoje, bus aprašytos leidinyje "Lietuvių švietimo Vokietijoje". Amberg, Ansbach, Bad - Mergenhemo, Bamberg, Braunschweig (Watenstedt), Buchtegudės, Detmoldo, Dillingeno, Montgomery (Doerwerden), Eichstaetto, Greveno, Hanau, Hanoverio, Ingolstadt, Kempteno, Klein Wiltense, Lertės, Luebecko, Merbecko, Memmingeno, Miuncheno (Lohengrino), Miuncheno (Freiman), Neumuensterio, Oldenburgo, Ravensburgo, Rosenheim, Seligenstadto, Schweinfurto, Tuebingeno, Weideno, Wiesbadeno, Wolterdingeno, Wunsiedelio ir Wuertzburgo. Turintieji istorinių apžvalgų ir fotografijų tokių gimnazijų bei progimnazijų, kurios nesumėnėtos, malonėkėte skubiai atsiųsti leidinio redaktoriui V. Liulevičiui Pasaulio Lietuvių Archyvo adresu: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA. Manantieji piktį šį leidinį, prašomi rašyti: Kultūrai Remti Draugija, 7026 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA. Leidėjas pranešė, kad šis 600 puslapių leidinis kietais viršeliais turėtų kainuoti apie 8 — 9 dol. V. L.

J. S. BACHO KŪRINIŲ KONCERTA pavelkų galerija paverstoj Vilniaus katedroj surengė valstybinio styginių kvarteto primarių smuikinkas Eugenijus Paulauskas. Jis atliko J. S. Bacho koncertus smuikui su orkestru Nr. 1 ir Nr. 2 ir su kvartetu dalyve Kornelijai Kalinauskaitė — koncertą dviem smuikais su orkestru. E. Paulauskui talkino styginis ansamblis, sudarytas iš Vilniaus konservatorijoje jo vadovaujamos kvarteto klasės studentų.

RYGOS LEIDYKLA "ZINATNE" rusų kalba išleido mokslinių straipsnių rinkinį "Baltų tautų folkloras", kurį spaudai paruošė Latvijos ir Lietuvos Mokslių Akademijų kalbos ir literatūros institutai. Rinkinyje yra dvylika latvių ir lietuvių folkloristų darbų, latvių pasakojamosios tautosakos vertimų į kitas kalbas ir kitų tautų pasakojamosios tautosakos latvių kalba bibliografija. Lietuvos atstovauja A. Jonyno straipsnis "Iš lietuvių-latvių folklorinių ryšių tyrinėjimo istorijos". V. Barauskienės lietuvių ir latvių darbo dainų analizė, P. Jokimaitienės žvilgsnis į lopšinių bendruosius ir skiriamuosius bruožus, K. Kerbelytės lietuvių stebuklinių pasakų apibūdinimas bei jų palyginimas su latvių, rusų, vokiečių to paties žanro tautosaka, K. Višnio rašinys apie lietuvių liaudies anekdotų žanrinį savitumą, K. Grigo pateikiama lietuvių ir latvių folkloristų bendrų mokslinių ekspedicijų nuveiktų darbo apžvalga. Leidinį bibliografinė rėnybė jau spėjo padaryti jo nepaprastai mažas tiražas — 1.000 egz.

JUOZO NAUJALIO šimtąsias gimimo metines specialiu vakaru atžymėjo Vilniaus konservatorija, kurios darbo pradžios tenka įieškoti prieš 50 metų velionies įsteigtą muzikos mokyklą, vėliau tapusią Kauno konservatorija ir pokario metais susijungusioji su Vilniaus dabartine konservatorija. Vakarų programoje buvo styginio kvarteto atlikta J. Naujalo "Svajonė", kompozitorius J. Karosas, J. Nabažo, K. Kavecko ir reč. P. Olekos atsiminimai, nušviėtė velionies kompozitoriaus gyvenimo kelią. M. K. Ciurlionio II konkurso laureatas B. Vasilauskas išpildė J. Naujalo vargoninius preludus, sol. B. Grincevičiūtė — dainas "Barkarolė" ir "Ruduo", konservatorijos dėstytojas J. Bialobžeskis — fortepijoninį nokturną, docento A. Armino diriguojama konservatorijos choro studija — tris motetus, du preludus ir populiariąja "Jaunimo giesmė". V. Kst.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistris darbas, puikūs lietuviški projektai

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

BABY POINT — JANE \$4.900 įmokėti, tik 8 metų senumo, mūrinis 6 kb. namas su privačiu įvažiavimu, moderni virtuvė ir vonia, 6% ilgalaikė skola, už mėnesio galima užimti.

WESTON — JANE, 5 kambarių atskiras mūrinis (bungalow) namas su garažu ir įvažiavimu, įrengtas rūšys. Prašoma kaina \$25.900. Įmokėti apie \$4.000. Arti susisiekimo ir krautuvų.

RUSHOLME RD. — COLLEGE, \$10.000 įmokėti, 12 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, 3 virtuvės, 2 prausyklos. Geros pajamos.

PRINCE EDWARD Drive-Berry Rd. 4 butai po 2 miegamuosius; \$25.000 įmokėti, 14 metų senumo, 4 garažai, vandens alyvos šildymas. Pirmą skola tik 5% ir ilgą laiką.

WINDERMERE — BLOOR, \$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kambariai.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbimui sau tinkamo namo ar būsto, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10-130 ir 430-7
Antr. 10-130
Treč. uždarytas
Ketv. 10-130 ir 430-7
Penkt. 10-130 ir 430-8
Šešt. 9-12
Sėkm. 930-1

MOKA:

už depozitus — 5¼%
už šėrus — 5¼%
1968 m. išmokėta 5¼%

IMA:

už asmenines paskolas 7½%
už mortgicijus 7½%

PILNA CEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ
\$2.000 gyvybės drauda nemokamai

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

BLOOR — RUNNEMEDE, tik dvi minutes nuo poezinio ir krautuvų, 8 kambariai per du augštus, didi prausyklos, garažas ir šoninis įvažiavimas, didelis kiemas. Įmokėti \$10.000; lieka viena atvira skola.

PARKDALE, trys atskiri butai, 13 kambarių, naujos statybos, moderniai įrengtas namas. Gražūs ir skoningai išdekoruoti kambariai, didelės nuomos pajamos. Dvigubas mūrinis garažas ir platus privažiavimas, arti krautuvų ir prekybos centrų. Įmokėti apie \$15.000. Geras pirkiny.

ISLINGTON — BLOOR, tik 5 metų senumo vienaauštis, 4 miegamieji šviest kambariai. Arti poezinio ir krautuvų. Prašo \$33.500 su maždaug \$10.000 įmokėjimu.

HIGH PARK — BLOOR, 8 kambariai per du augštus, naujos statybos namas. Idealus didesnis šeima, arba nuomotojui. Arti mokyklų ir susisiekimo. Garažas su privačiu įvažiavimu, įmokėti apie \$12.000; galima tuoj užimti.

JANE — BLOOR, keturbutis (fourplex) viskas įrengta atskirai, ideali vieta, prie pat poezinio; 4 garažai, didelės nuomos pajamos, įmokėti maždaug \$30.000.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

A. L. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaras — HU. 9-1543

WESTON \$21.000 pilna kaina, pusiau atskiras plytų namas, 6 kambariai, užbaigtas prausyklos kambarys, 12 metų senumo, privatus įvažiavimas, geras sklypas; įmokėti apie \$5.000.

BLOOR — JANE, \$10.000 įmokėti, 6 kambariai, gražūs plytų, vandeniui šildomas, iš priekio įvažiavimas, garažas, vienas iš naujesnių namų; mortgicijus 8%.

BLOOR — JANE, \$15.000 įmokėti, gražus, apyvais namas 8 dideli kambariai per 2 augštus, žaidimo kambarys, privatus įvažiavimas, garažas. Butinai reikia parduoti; galima sušyti žemą kainą.

BERRY RD., \$20.000, naujas dvibutis (duplex), 12 kambarių, 2 garažai, didelis sklypas, arti susisiekimo, atskiras apšildymo sistemos.

PRINCE EDWARD DR., \$15.000 įmokėti, gražus vienaauštis (bungalow), 7 kambariai, geras rūšys, dvigubas garažas, didelis sklypas su vaisydėmis.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

BATHURST — ST. CLAIR, \$10.000 įmokėti, mūro, atskiras, 10 kambarių dvibutis (duplexas), 2 šildymo krosnys ir du atskiriėjimai, du tualetai. Prašoma kaina \$32.000, liks viena atvira skola.

NUO TORONTO 135 MYLONS 211 akrų ūkis, 30 akrų čeršas, 50 akrų dirbamos žemės, o kita dalis apaugusi įvairiais medžiais. Žiemą ir vasarą geras susisiekimas. Prašoma kaina \$16.000.

ST. CLAIR — CHRISTIE, \$7.000 įmokėti, mūro, atskiras, pirmame augšte 5 kambariai ir prausykla iš 4 dalių, antrame augšte 2 miegamieji, garažas, nauja šildymo krosnis, prašoma kaina \$23.900. Liks viena atvira skola iš 8% dešimčiai metų.

Didelis pasirinkimas namų. Prieinamos kainos. Norintieji pirkti prašomi tuojau skambinti.

Gerai pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Board narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

Lietuvoje mirus

A + A

ANTANINAI KUSINSKIENI,

jos sūnų, brangų lenkimiškį **ALEKSĄ KUSINSKĮ** nuoširdžiai užjaučiame ir kartu su juo liūdime —

D. P. Stuckai

Br. J. Stuckai

St. K. Mileriai

Hamiltonas, Ontario

Mielą mokslo draugą **ALEKSANDRĄ KUSINSKĮ**ir jo šeimą, brangiai **MAMYTEI** Lietuvoje mirus,

nuoširdžiausiai užjaučia —

Vytautas Butrimas

ir šeima.

A + A

JUOZUI ŠVĖGŽDAI

staiga mirus, žmonai **ELEONORAI** ir dukrai **LAIMAI**

giliai užuojautą reiškia —

Izabelė ir Bronius

Stasiūnai

SPORTAS

KANADOS SPORTO APYGARDOS KREPSINIO PIRMENYBES. Ši ateinančių savaitę Toronto, Priskelimo salėje, įvyks 1969 m. KSA krepšinio pirmenybės. Ši savaitę, balandžio mėnesio 19-20 dienomis, įvyks prieauglio klasių pirmenybės bei K. L. K. lygos baigmės, o balandžio 26-27 d.d. varžysis Montrealio, Hamiltono ir Toronto vyrai.

Šio savaitgalio dienotvarkė: šeštadienį, 9 v.r., K.L.K. lygos baigmės rungtynės C klasė — Aušra I — Aušra II, 10 v. Aušra B — Vytis B; 11:30 v. Aušra D — Vytis D; 12:30 v. Aušra A — Hamiltono Kovas; 2:30 v. Aušros merg. A — Vytis 4 v. Hamiltono Kovas B žais su Aušra — Vytis rungtynių nugalėtoju. Sekmadienį, 12:30 v., Vytis žais su Aušra — Kovas rungtynių nugalėtoju.

S. AMERIKOS LIETUVIŲ KREPSINIO IR TINKLINIO ŽAIDYNES įvyko Klevelande balandžio 12-13 d. Dalyvavo 24 krepšinio ir 18 tinklinio komandų. Į žaidynes suvažiavo virš 300 sportininkų iš Hamiltono, Toronto, Detroito ir Čikagos.

Vyrų krepšinio žaidėjų buvo suškiestyti į dvi grupes A ir B. Stipriausioje A grupėje varžėsi 5 komandos ir laimėtoju liko Cicero Vėtra, baigėme įvykius Nerį 87:67. Prieš patekdam į baigmę Vėtra įveikė Klevelando Žaibą 55:51. Kitose šios grupės varžybose Lituanika įveikė Jungtį 65:59 ir Neris įveikė Lituaniką 81:57.

Vyrų B grupėje varžėsi 4 komandos. Pirmą vietą laimėjo Toronto Aušra, baigėme įvykius Čikagos Ateitį 61:58. Pusbaigiminių žaidymuose Aušra įveikė Klevelando Žaibą 66:40, Ateitis įveikė Detroito Kovą 64:48.

Gausiausia buvo jaunių A grupė — varžėsi 8 komandos. Baigmę pasiekė Čikagos Neris ir Ateitis. Lituaniką 60:49, Vytis — Vėtra 55:42, Žaibas — Aušra 59:31, Neris — D. Kovas 66:49. Kovoje dėl III vietos Vėtra įveikė Žaibą. Paguodos rate Vytis įveikė Lituaniką 59:58 ir Aušra D Kovą 61:47. Baigėme Vytis pralaimėjo Aušrai 73:57.

Jaunių B grupėje nugalėtoju tapo Hamiltono Kovas, įveikęs Nerį 46:36. Pusbaigimieji Kovas tik vienu tašku išlėšė pergalę iš Lituanikos 35:34. Prieš tai Kovas nugalėjo Vytį 44:31. Kitos šios grupės pasekmės: D. Kovas — Žaibas 51:44, Neris — Aušra 61:42, Neris — D. Kovas 66:49. Paguodos rate Žaibas nugalėjo Aušrą 64:24 ir baigėme Vytį 50:44.

Labai gausi buvo ir tinklinio grupė. Varžybos įvyko moterų, mergaičių A ir mergaičių B klasėse. Moterų grupėje nugalėtoju tapo Žaibas, po atkaklios kovos įveikęs Vėtrą. Abiejose mergaičių grupėse dėl nugalėtojų taurės varžėsi Žaibas, Neris ir Vėtra. Nors vyrų grupės šiose žaidynėse jau nebebuvo, tačiau moterų grupė buvo iki gausi.

Žaidynes sklandžiai pravedė Klevelando Žaibas. Nors visos žaidynės buvo prarastos net penkiose vietose, tačiau jokių sutrukimų nebuvo. Jei tinklinio grupė buvo gausi ir pažangi, tai krepšinio vyrų grupėje šiek tiek smukęs. Reikia tikėtis, kad susilauksim gerų ir gausių krepšinio prieauglio. Dar vienas liūdnas faktas, kad žaidynės praėjo beveik be žiūrovų. A. S.

VYČIO ŽINIOS

Žaidynėse Klevelande dalyvavo dvi Vyčio krepšinio komandos — jaunių A ir B. Abi komandos buvo lygus priešas amerikiečių komandoms. Jaunių grupėje paskutinėse minutėse pralaimėjo Čikagos Vėtrai 42:55 (22:23; 38:38). Paguodos turnyre nugalėjo Lituaniką 59:58, bet pralaimėjo

Ateitininkų žinios

ATEITININKŲ ŠVENTES PROGRAMA. Šeštadienį, balandžio 19 d., 12:30 v., L. V. Namuose registracija iš kitur atvykusiems ir užkandžiai; 1:30 v. registracija visiems torontiečiams; 2:30 v. susirinkimai, atskirai visiems vyresniesiems ir atskirai jaunesniesiems ir jaunūčiams. 4:00 v. Mišios LV Namuose; kviečiami dalyvauti ir tėvai bei sendraugiai; 7:30 v. jaunimui šokiai Priskelimo par. salėje; tėvams ir sendraugiams — vakarienė parodų salėje. Sekmadienį, balandžio 20 d. 9:30 v., visi renkasi Priskelimo par. salėn; 10:00 val. — Mišios; dalyvauja visi organizuoti ir su uniformomis; jų metu gieda jaunimas, pritariant gitarom; Mišias laiko ir pamokslą sako kun. J. Staškevičius. 11:00 v. — bendri pusryčiai parodų salėje. Į pusryčius kviečiami ir visi jaunesnieji bei tėvai. Tėvus prašome atsiesti sumuštinių ir pyragėlių. Tuoj po pusryčių iš kitur atvykusių kuopų atstovų pranešimai; 4:00 v. — iškilmingas posėdis, kurio metu bus duodamas įžodis, sveikinimai ir dr. A. Damušio paskaita. Po oficialiosios dalies trumpa, jaunimo išpildoma meninė programa ir visiems bendra kavutė.

Nario mokesčių privalo sumokėti visi iki šio sekmadienio, balandžio 20 d.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SAJUNGOS centro valdybos nariai — pirm. A. Puteris, L. Gustaitis ir G. Juozapavičiūtė lankėsi JAV-se.

Skautų veikla

Šį penktadienį, bal. 18, rengiama išvyka į Dainavą. Vaziuojantieji renkasi prie Priskelimo bažnyčios 6 v.v. Pasimti miegamais ir uniformas. Pervaziavimui per sieną reikalingi kiekvienam asmeniniai dokumentai.

Balandžio 26 d. kanadiečių organizuojama kasmetinė obuolių diena, kurioje "Rambynio" tunto skautai įsipaigoja dalyvauti. Draugovės su savo vadovais renkasi 8:30 v. r. St. Mary's Parish Hall. Pinigai skirstomi pagal dalyvavusių skautų. Todėl labai svarbu, kad kiek galint daugiau dalyvautų mūsų skautų. Smulkesnė informacija teikia vienetų vadovai.

Balandžio 11 d. Sv. Jono Kr. salėje įvyko "Satrijos" ir "Rambynio" tuntu vyčių komiteto sukurto skautų-čių vadovams, bičiuliams ir rėmėjams vakarienė. Buvo virš 100 dalyvių, jų tarpe — T. Placidas, OFM, kun. P. Ažubalis, kun. J. Staškevičius, R. ir B. Geležiūnaitis, S. ir G. Kuzma ir kt.

S. m. vasaros stovykla Romuvėje prasidės liepos 19 d. ir truks tris savaites. Pirmoji skiriama jaun. skautams-tėms, II ir III skautams-tėms. Tikimasi stovykloje turėti šimtine svečių iš Detroito. Stovyklos organizavimą koordinuoja S. K. Butūra ir S. D. Gutauskienė. Tolimesnės informacijos bus teikiamos per vienetų vadovus ir spaudoje.

Dėl obuolių dienos numatyta iškyla į gamtą nukeliama ir gegužės mėnesį. Č. S.

"Aš žinau, kad vėžį galima nugalėti"

Mr. Archie Reid

Agincourt, Ont.

Vėžio liga gali būti nugalėta.

Jūsų dolieriai reikalingi šiai kovai tęsti.

Palaikykite šią viltį.

Kai ateis savanoris aukų rinkėjas, būk duosnus.

CANADIAN CANCER SOCIETY

22 Davisville Ave., Toronto 7

Turner & Porter

laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

436-7954

TEL. CHATEL 2100 Hamilton St. 3P-7948

Statybinės medžiagos ir remontai
2742 Dundas St. W. Tel. 769-5171

- Įvairios medžiagos namų tolymsams
- Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
- Grindų, lubų ir sienų plytelės
- Atliktom visus statybos darbus ir remontus

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

SWANSEA, \$8000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus atskiras namas, vandens alyvos šildymas, neturi skolo, greitas užėjimas, netoli Bloor. **BABY POINT**, \$8000 įmokėti, gražus 7 kambarių, rupių plytų, atskiras namas, kvadratinis planas, puikiai užbaigtas rūšys, garažas su labai plačiu įvažiavimu, viena atvira skola, puikus pirkiny.

ROYAL YORK GARDENS, apie \$8000 įmokėti, didžiulis puikus 8 kambarių vienaauštis, garažas su privačiu įvažiavimu, gražiai užbaigtas rūšys, kieme vaisydžiai, arti susisiekimo.

INDIAN GROVE — BLOOR, tikras dvibutis (duplexas), 10 kambarių per du augštus, apie \$10.000 įmokėti, du atskiri šildymai vandeniui-alyva, vieta dvim mašinam, arti Bloor bei poezinio traukinio stoties.

ROYAL YORK — BLOOR, gražus 6 kambarių vienaauštis, apie \$10.000 įmokėti ir viena atvira skola; užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu, tuoj galima užimti.

HIGH PARK — BLOOR, tikras - tributis (tripleksas), 3 ir 2 miegamųjų, apie \$20.000 įmokėti, garažai, vos keletu metų senumo.

INDIAN RD. — BLOOR, 9 kambarių, atskiras mūrinis namas, apie \$15.000 įmokėti, didelis sklypas, netoli Bloor, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu.

JANE — BLOOR, puikus 8 kambarių per du augštus atskiras namas, puikiai užbaigtas rūšys, garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola.

GLENLAKE — BLOOR, 10 kambarių dvibutis, per du augštus, atskiri šildymai, dvigubas garažas, apie \$15.000 įmokėti ir viena atvira skola.

JANE — BLOOR, 6 butų apartamentas, gauna virš \$10.000 metinių pajamų, garažas, puiki vieta, liks viena skola.

Praileikite savo amžių: kam kvėpuoti miesto dulkes ir skubėti į fabriką? Įmokėti tik \$7.000; 166 akrų ūkis su pastatais, maždaug 65 mylių nuo Toronto; 140 akrų puikios dirbamos žemės; likusi žemė apaugusi mišku. Žemė paruošta sėjai. Puikus ir pelningas bulvių kraštas. Labai žema kaina. Nepraileikite progos, jei norite įsikurti ūkyje ir ramiai pagyventi tyrame ore. Labai skubus pardavimas.

2232 BLOOR ST. W. Tel. RO 7-5454

P. R. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Darbo tel. RO 7-5454

Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA**MOKAME**

5¼% už depozitus

5¼% už šėrus išmokėta

DUODAME

mortgicijus iš 7½%

asm. paskolas iš 7½%

Kapitalas virš trijų milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir **MORTGICIJUS** pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. **VISŲ NARIŲ GYVYBĖ** apdrausta santaupu dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenęs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniai uždaryti).

BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

</

BALIO MASKELIŲ DRAUDOS ĮSTAIGA

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ ROSIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAI SOM TV IR RADIJO APARATUS • STATOM IR TAI SOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.,

Tel. 531-6165

Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS:

295 Roncesvalles Ave.,

Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9—6 val.

Ket. ir penkt. 9—9 val.

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

BE MUITO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, skalbimo mašinos, šiluminės mašinos, televizoriai, planiniai foto aparatai, radijo prietaisai, transistoriniai radijo aparatai, lafrodžiai, kilimai ir baldai. Maisto siuntinių svoris neribotas.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 15% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvenant ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turime neaiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patarnauti ateičiai.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI mloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis

Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. Beresnevičius

343 Roncesvalles Ave.,

Toronto 3

(TARP GRANADIER RD. IR NEEPAWA AVE)

Tel. 531-1432

Vyrų ir jaunimo moderni drabužių krautuvė. Pasirinkimas įvairiausių madų drabužių.

(MOD CONSERVATIVE FORMAL)

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Mėniskos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

Vienintelė Lietuviška Toronto PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W., (prie Gladstone). Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilių vilkimas (towing). Autovežnių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (balandžio 2—8) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai | Europa

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltono skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skėdžių, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

PLUMBING and HEATING

J. LISIAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136 Tel. LE 2-5191

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪSIŲ PERVEŽIMAS BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnaus Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

A.P. GARAGE

A. PASKEVICIUS

laikini persikėlė į

2264 DUNDAS ST. W.

LE. 5-9130

(International Auto Body)

Towers — Loblaw's kiemas

Įvažiuojamas tiesiai iš

Dundas gatvės.

SKAITYTOJAI PASISAKO

VELYKŲ PROCESIJA

Ištrauka iš A. Solženicino raštų "Velykų procesija" buvo atspausdinta "Time" savaitraštyje k.m. kovo 21 d. laidoje, vėliau ir kituose laikraščiuose. "Tėviškės Žiburiai" ji pasirodė balandžio 3 d. laidoje — velykiniame numeryje. Ir "Time" savaitraštyje, ir "T. Žiburiuose" trūksta A. Solženicino apybraižos užbaigos, kuri pasirodė Toronto "The Globe and Mail" ir kituose laikraščiuose. O ji verta dėmesio. Dr. F. S. Letcher laiške "Time" redakcijai rašo: "Man teko skaityti jūsų atspausdintą vertimą "Velykų procesija" rusų kalba. Vertime jūs praleidote tris pasukines pastraipas, nuo būdu padarydami A. Solženicino paprastu reporteriu. Ties paskutiniai sakiniai visai kitoje šviesoje pastato jo novelę ir parodo jį esant plačiu humanis-

tu..." "Time" redakcija pasiteisino, kad tokį tekstą turėjusi, bet pateikią praleistas užbaigos eilutes, kurios atspausdintos "The Globe and Mail" dienraščio balandžio 8 d. laidoje: "Tad kas bus iš tų geriausių milijonų žmonių, kuriuos užaugino ir išauklėjo? Ko gi siekė mūsų mintytojų apviesotos pastangos ir drąsianandės pranašystės? Ko gero galime laukti iš ateities? Tikrai — viena dieną jie atsistūs prieš mus visus ir sutreps. Net ir tie, kurie sukursė juos prieš mus, bus jų kojų sutrempti. V. Z.

TOKSTANTINIO PROGA

"Tėviškės Žiburiai" — labai progresyvus ir mielas į ranką paimti savaitraščių. Tūkstantinio numerio proga priimkite nuosirdžiausius sveikinimus ir linkėjimus, kad laikraš-

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

(Atkelta iš 3-čio psl.)

nių vadovaujamas. Dabartinis metu "Margučio" radijo programa turi 5 valandas savaitėje — nuo pirmadienio iki penktadienio po valandą. Į pranešėjų tarpą įsilijungė ir naujų balsų, kurių vienu iš geriausių reikia laikyti R. Sakadolskį. Ši radijo programa daro neblogą įspūdį, nors jos gali klausytis tik tie tautiečiai, kurie turi aparatus su FM bangomis.

VIDURIO VAKARŲ SPORTO APYGARDOS jaunių krepšinio pirmenybės įvyko kovo 22—23 d. Tai buvo tik Čikagos ir Cicero sportininkų varžybos: iš "svetur" pasirodė tik kleveandiečiai. Pirmenybės laimėjo Čikagos "Neries" jauniejai.

Neolituanų vyrų krepšinio komandos dalis atskilo ir sudarė penketuką, pavadintą vardu "Jungtis". — Čikagos "Lituanikos" futbolininkai pirmenybių rungtynėse I divizione jau laimėjo 1 tašką, kovo 30 d. sužaisdami su "Croations" vienuolike 2:2.

Nemažai lietuvių krepšinkininkų žaidė Cicero miesto krepšinio rinktinėse su Bervyno krepšinkiniais kovo 28 d. Cicero stadione. Cicero jaunūčių komandoje rungtyniavo Vytautas Ruginis, jaunū — Zigmantas Tanginas, Stasys Juozaitis, Mindaugas Griauzdė ir Pranas Zemaitis. Tanginas ir Griauzdė iškovoję daugiausia taškų — po 16. Vyrų rinktinėje žaidė Antanas

Tauginas ir Algis Rimbergas. Cicero vyrų komanda ruošė Arūnas Vasy, kuris kaip amerikietiškojo futbolo žaidėjas žaidžia Filadelfijos "Eagles" komandoje. Jis Cicero mieste yra sudaręs ir lietuvių krepšinio komandą.

Penki lietuvių šachmatininkai dalyvavo Čikagos miesto šachmatų pirmenybėse, kuriose neblogai pasirodė, iškovys meistrerių klases žaidėjas Povilas Tautvaiša, kuris iš rankų išleido kelias gražias partijas. Šias pirmenybes laimėjo jaunas amerikietis Werber iš 8 galimų pasiekęs 7 taškus. P. Tautvaišas ir K. Ramas gavo 4,5 taško, o V. Karpuška ir Jasaitis (Sv. Ritos gimnazijos mokiniys) — po 4 taškus. Prieš tai P. Tautvaišas buvo nuvažiavęs į Ann Arbor, Mich., kur dalinosi I—IV vietas su kitais žaidėjais.

ČIKAGOS IR APYLINKIŲ LITUANISTINIŲ MOKYKLIŲ chorai ruošiasi savo pasirodymui gegužės 4 d. Jaunimo Centre. Be atskirų pasirodymų, 3 mokyklos — Cicero, Brighton parko ir Dariaus-Girėno, talkinamos Lietuvos Vyčių choro, atliks sudėtingą muz. J. Bertulio kanta "Sugrįžimo giesmė". Šie chorai kantatai stropiai rengiasi. Kovo 30 d. įvyko pirmoji bendra repeticija, kur dalyvavo daugiau kaip 100 jaunųjų dainininkų. Vien tik iš Cicero specialių autobusų į Gage parko salę buvo nuvažiavę 65 jaunieji choristai.

tis ir toliau tokia pat sparta progresuoti ir išleisti dar daug tūkstantųjų laidų.

MIELAS REDAKTORIAU,

malonu patirti, kad kovo 27 d. š. m. "Tėviškės Žiburiai" sužibėjo tūkstantą kartą. Tai didelis džiaugsmas mums visiems. Tai šlovė "T. Žiburių" redakcijai, visiems bendradarbiams, visiems bičiuliams, remiantiems ją dvasiškai ir medžiagiškai. Tūkstantis Žiburių — tai jau Saulė... O saulės negesta — jos tik nusileidžia ir užteka.

Viešpaties palaimos ir tautos priatarimo linkiu.

Giliai gerbiu —

Domas Jasaitis,

"Tėvynės Sargai" redaktorius

Du filmai

"MANO MYLIMOJI"

— nepaprasta meilės drama

Antrasis —

"MERGAITĖ SU GITARA"

muzikinė komedija,

spalvotas filmas

BRIGHTON kino teatras,

127 Roncesvalles Ave.

Tel. 532-2710

Tik 6 dienas

Angliškai įrašai

BALANDŽIO 17 IKI 22

Kasdien nuo 7.30 v.v.

(šėt. ir sek. nuo 5 v.p.p. be pertraukos)

Po to — nauji ukrainietiški

spalvoti filmai pagal

TARAS ŠEVČENKO "COH"

Sekite skelbimus

Fleet Electric Co. Ltd.

ELEKTROS RANGOVAS

Atlieku visus elektros

įrengimo darbus

923-7194. Sav. A. Čeponis

SUOMISKA PARTIS —

MAUDYMASIS IR MASAZAS

583 Annette St. Tel. 767-4086

Atidaryta vyrams ir moterims

nuo antradienio iki šeštadienio

1—11 val. vakaro

WELLAND, ONT.

MEDŽIOTOJŲ IR MESKERIOTOJŲ

klubas "Lithuanica" susirinkimas praėjo eklandžiai ir darbingai, pirmininkaujant J. Sinkui, sekretoriaujant Br. Simonaitiui. Įteiktos medžioklės sezono užbaigos premijos, kurias laimėjo tarpklubinės medžioklės J. Sinkus ir J. Baliukas. Tarpusavio medžioklės premijas laimėjo P. Bersėnas, J. Baliukas ir K. Stankėvičius. Perrinkta valdyba ir išrinkti kandidatai — P. Sidlauskas, M. Kuzavas, E. Baliukienė. Perrinkta revizijos komisija: J. Sinkus, J. Bluzas ir Br. Simonaitis. Valdyba artimiausiam posėdyje pasiskirsė pareigomis: J. Stankėvičius — pirm., Br. Luomanas ir I. Bogart — vice-pirmininkai. Pr. Bersėnas — id., St. Sinkienė — sekr. Vietoje išėjusios iš valdybos S. Sinkienės sekretorės pareigas pakvieta pirmininė kandidatė E. Bersėnienė. Susirinkimas baigtas puikiai paruoštomis vaišėmis. Artimiausiu laiku valdyba numato šaukti visuotinį narių susirinkimą aptarti aktualių klubo reikalų ir artėjančio kartūno baltaus, kuris įvyks 1969 m. birželio 7 d. Wellando ukrainiečių Cultural Centre salėje. J.

DELHI, ONT.

SIOS APYLINKES MEDŽIOTOJAI balandžio 19, šeštadienį, Delhi lenkų salėje ruošia žuikų balių-vakarėnė su šokiais, šilta užkandė ir kitokia žvėriena. Pradžią 7 v.v. Pasi-naudokime progą paskutinį kartą pasilinksinti prieš didžiulius naujo sezono darbus. Rengėjai

SKAUCIŲ "BIRUTES" DRAUGOVĖ aplankė vyriausią skautininkę M. Jonikienę iš Čikagos. Ta proga skautės turėjo iškilmingą sueigą, kurioje viešnia, skautukės ir jų tėvai pasidalino įspūdžiais ir naujienomis iš skautių veiklos. Sueiga baigėsi jaukia bendra vakariene. D.

ŠYPSENOS

Vaižgantas "Vilkolakyje"

Kaune, "Vilkolakio" satyros teatre, tarp kitų humoristinių personau, buvęs pavaizduotas ir Tumas. Esą, sėdi salėje Vaižgantas, žiūri ir gavo scenoje ir sako: — Na, gerai, panie, nusigri-muoti tai jie galėjo panašiai į mane, bet kur jie gavo tokią skrybėlę kaip mano?

Atėjęs į drabužinę rengtis, Vaižgantas žiūri — nėra skrybėlės. Supratęs, kad vilkolakiečiai pasinaudojo jo paties skrybėle, sušuko: — Ot šelmiai, tai jie mano skrybėlę nuėmė!

Artistai, juokdamiesi, atnešė jam skrybėlę ir mandagiai atsi-prašė.

Vaižgantas teatre

Vaižgantas atsilankydavo į visas teatro premjeras. Sėdėdavo pirmoje eilėje iš kairės. Pačioje pradžioje — 1921, 1922 metais — jis iš salės artistams net pastabas darydavo. Jeigu kuris iš artistų tyliai kalbėdavo, jis sušukdavo:

— Balsiau, balsiau, panie, nieko negirdėt! — Ir artistai stengdavosi kelti garsiau, aiškiau kalbėti. Kartą Vaižgantas pridūrė: — Jeigu jau, pane tego, blogai lošiat (tuomet vaidinimą vaidindavo lošimui), tai nors aiškiai kalbėkit, kad žinotumėm, apie ką jūs ten kalbat...

Pamatę pro užuolaidos skylutę Tumo gražią baltą galvą, artistai vienas kitam pranešdavo:

— Tumas yra, Tumas yra, kalbėkit aiškiai ir garsiai... (iš Tėfos Vaikiūnienės atsiminimų).

Parinko Pr. AL

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi
STATOM IR TAI SOM T.V. ANTENAS.

532-7733

Sav. R. Šasiulis

1613 Dundas St. W.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Paruodame lempos ir baterijos. Priėmėjas specialistas su ilga praktika

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbals

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! FRANK PETIT, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DR. D. ANDRIULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJOS

1796 Bloor St. W. (prie Keele)

Pirm., antr. ir penkt.: 9.30-5 v.p.p.

Antr. ir ketvirt.: 12.00 — 8 v.v.

Pagal susitarimą.

Tel. 766-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

Tel. 762-1009

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakara ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(I rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOSICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS

Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradeginčius kilimus.

P. KARALIONAS.

Skambinkite LE. 8-4912.

NOTARAS

A. LIUDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL.D. Namų, ūkių

— Pirmosios Komunijos iškilimės — gegužės 11, sekmadienį, 10 v. Nuo balandžio 20 d. pamokos — sekmadieniais po 10 v. pamaldų, o taip pat 6.30 v. vak. antradieniais ir ketvirtadieniais. Angliškai kalbantiems vaikams pamokos — trečiadieniais 6.30 v.v.

— Sutvirtinimo sakramentas par. bažnyčioje bus teikiamas gegužės 18 d., 11 v. Apeigas atliks vysk. V. Brizgys. Šį sekmadienį prie bažnyčios durų bus padėtos anketos, kurias prašome paimti, užpildyti ir gražinti sekančiame sekmadienį su rinkliavos vokeliais. Sutvirtinimui besiruošiantiems pamokos — gegužės pradžioje.

— Mirus a.a. Juozui Svėgžda, jo šeimos artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Tradicinis parapijos choro pobūvis — balandžio 26 d. par. salėje.

— Parapijos tarybos posėdis įvyko balandžio 15 d. klebonijoje.

— Lankomi parapijiečiai Bloor-Dufferin rajone.

— Šį sekmadienį 11 val. pamaldose prisimenamas a.a. Algirdas Moigis, velionies 10 m. mirties metinių proga.

— Nuosirdūs sveikinimai Pranui ir Albinai Augaičiam, atšventusiems 25 m. vedybų sukaktį.

A.a. Izabelės Matusėvičiūtės paminklo statymo reikalu šį ketvirtadienį, bal. 17, 8 v.v., Sv. Jono Kr. par. klebonijoje įvyksta iniciatorių posėdis. Norima, kartu su giminingais, visuomenės lėšomis ant visuomeninės kapo pastatyti paminklą. Tuo reikalu Priskėlimo kredito unijos banke atidaryta sąskaita nr. 1925.

Salpos grupės "Daina" susirinkimas įvyko kovo 23 d. pas vicepirmin. V. Rasiulienę. Iš gautų padėkos laišku idomiasias buvo atstunta dešimtį įpusėjusios senutės p. Čizauskienės iš V. Vokietijos. Ji jau 18 metų yra "Dainos" narys. Savo ir kitų vardu prašo ir toliau nepamiršti. Dainietės kviečia Toronto tautiečius prisidėti prie tokių asmenų šalos ir dalyvauti "Dainos" ruošiamame vakare. Dėkojame V. Rasiulienei ir jos mamytėi p. Pečiulienėi už malonų priėmimą. Sekantis susirinkimas — gegužės 25 d. pas V. Jasinevičienę, 382 / madale Rd. RO 9-5075. M. F. Y.

Opera "Ponia Tarnaitė" — šį šeštadienį, balandžio 19 d. Rengėjų — "Tėvynės prisiminimų" radijo programos vedėjas J. R. Simanavičius. Smulkiau žiūr. skelbime.

Gimnazijos baigiančių išleistuvės balandžio 12 d. Priskėlimo par. salėje surengė K. L. K. Moterų Dr. jos centro valdyba. Išleistuvės buvo pavadintos "gintarelių baliumi" ir praėjo iškilmingoje nuotakoje. Vakara atidarė centro valdybos pirm. dr. O. Gustinienė ir pavaržėiui pakvietė abiturientus prie specialiai paruošto stalo. Jiems gėles prisegė permykščių metų "gintarelių". Sveikinimo kalbas pasakė gen. konsulas J. Žmuidzinis ir KLB krašto valdybos pirm. dr. S. Čepas. Meninę programą atliko "gintareliai". Ju chorąs padainavo "Pasisėjau žalią rūtą", pianinu palydint J. Govėdai; pianinu solo paskambino V. Ramanaukaitė, E. Kriščiūnas, R. Liutimaitė, A. Vaičiūliūčio novelė "Nuo kerdžiūnų iki klebono" skaitė R. Sakalaitė. Labiausiai publikos dėmesį pagavo trumpas vaidinimas "Romėo ir Julijai lietuviškais motyvais", kuri atliko R. Ulbaitė, A. Kuolas, R. Puteris, P. Sarūnas. Programą pranešė J. Norkutė. Iškilimėse dalyvavo šie abiturientai:

Aušrotaitė Aldona, Liutimaitė Rūta, Micelkaitė Daiva, Norkutė Julija, Pacevičiūtė Gražina, Ramanaukaitė Vida, Sakalaitė Ramunė, Urbonaitė Gunda, Ulbaitė Ramunė, Bačėnas Vytautas, Čepas Algis, Girdauskas Eugenijus, Govėdas Jonas, Kairys Algis, Kriščiūnas Eugenijus, Kuolas Almis, Puteris Romas, Sarūnas Paulius, Vanagas Algis.

Visi jie su tėvais ir svečiais po meninės programos dalyvavo šokiuose.

"Paramos" bankelis paaukoio \$50 laikraščiai "Dirva" paremti.

IVAIROSE LIGONINĖSE atliekama praktika ir baiges ligonių priežiūrą bei praktiškos medicinos kursą B. NAUJALIS vėl reguliariai priima pacientus SVEIKATOS KLINIKOJE, 460 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONT. Priėmimo valandos nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakaro, ssi-tarus telefonu LE 3-8008.

DARAU NUOTRAUKAS vestuvių, krikštynų; atvaizduoti fotografuoti į namus. Skambinti tel. 766-5738. Adresas: fotografas B. Tarvydas, 277 Runnymede Rd.

MUZĖJAUS RETENYBĖ
Parduodamos baigiančios pranykti nepriklausomos Lietuvos sidabrinės monetos: 5 litai su J. Basanavičiaus atvaizdu, 10 litų — su Vytauto Didžiojo, 10 litų — su prezidento A. Smetonos ir kitos. Kainoraštis — pakeičiamas.
P. ZABLOCKIS, 2333 ONTARIO St., Vancouver 10, BC, Canada

— Mirus a.a. Juozui Svėgžda, gili užuojauta šeimai ir artimiesiems.

— Mišios: ketvirtadienį, 8 v. — už a.a. A. Kartavičių, užpr. p. Mikalauskienės; šeštadienį, 7.30 v. — už a.a. M. Meiliūnų ir 8 v. — už a.a. J. Jokūbaitį, užpr. p. Melasienės; 9 v. — už a.a. M. Baranauskienę, užpr. p. Tamulionį; šį sekmadienį, 9 v. — už a.a. S. O. Lesnaukus, užpr. p. Raniūnų; 11.15 v. — už Lietuvos vasario 16 d. mirusią buv. mūsų par. kleb. T. Bernardino mamytę a.a. D. Grausliūnę, užpr. Priskėlimo parapijos.

— Prie sekmadienio biuletenio pridėta par. tarybos religinės sek. anketa, kurioje parapijiečiai kviečiami pasisakyti įvairiais religinio atstovavimo klausimais. Būtų malonu ir par. vadovybei naudinga, jei į šią anketą būtų atvirai ir gausiai pasisakytą.

— T. Placidus Sv. Žemės planuoja išvykti bal. 21 d. Bilietą lėktuvu, klebono kunigystės 25 m. sukakties proga padovanoti vienai šeimai. Be to, viena organizacija ir keletas par. šeimų įteikė pinigine dovaną pakeičius išlaidoms. Kelionėje užtruks 3 savaites.

— Choro repeticijos: suaugusių — ketvirtadienį, 7.30 v.v.; vaikų — penktadienį, 6.30 v.v.

— Pirmos Komunijos pamokos: sekmadienį — po 10 v. Mišių; antradienį ir ketvirtadienį 7 v. v. ir kas sekmadienį po 10 v. Mišių L. V. Namuose. Sutvirtinimo sakramentas bus teikiamas geg. 18 d., 4 v.p.p.

— Išsiunčiami Motinos Dienos Mišių novenos laiskai. Prie jos prisidėjusių mirusių ir gyvos motinos per visą gegužės mėnesį bus prisimintos specialiose Mišiose 8 v. v.

— Vaikai, kurie šį rudenį eis į St. Helens pradžios mokyklą, registruojami bal. 14-18 d.d.

— Kitą savaitę lankomos šeimos Hewitt Ave., Howard Park Ave. ir Ritchie Ave.

— Sutuokti — Ignas Taunys ir Regina V. Matukaitė. Laimingo gyvenimo!

— Pakrikštyta Vytauto ir Aleksandros Paulionių dukrelė Gražina Marija. Sveikinimai!

Akademikų Draugija balandžio 26 d., 7.30 v.v., Priskėlimo muzikos studijoje rengia raišytojo — dramaturgo Algirdo Landsbergio paskaitą tema "Kas naujo teatre".

A. a. Juozas Svėgžda mirė nuo širdies smūgio iš balandžio 9 į 10 d., sulaukęs 60 m. amžiaus. Palaidotas balandžio 12 d. iš Priskėlimo bažnyčios lietuvių kapinėse. Pamaldas laikė velionies sūnėnas kun. Alg. Bortkevičius, kun. P. Azubalis ir kun. R. Sakalys, OFM. Pamokslą pasakė kun. P. Azubalis, kartu išreikšdamas užuojautą ir KLB Toronto apyl. valdybos vardu. Kapinėse atsisveikinimo kalbas pasakė Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje pirm. S. Banelis, K. Lietuvių Fondo ir velionies bičiulių vardu J. R. Simanavičius. Apeigos baigtos giesme "Marija, Marija" ir Lietuvos himnu. Laidotuvėse dalyvavo labai daug tautiečių, tuo būdu išreikšdami pagarbą velioniui, kuriam rūpėjo ir visuomeniniai reikalai. Pastaruoju metu jis buvo Tautos Fondo Toronto apyl. pirmininku. Jį prisiminė ir darbovietė, kurioje jis dirbo 15 metų kaip sudėtingos mašinos operatorius, padedamas kelių asmenų. Jo mirtį atžymėjo ir jo bendrovės laikraštis.

ATLANTIC
valgykla
1330 BUNDAS ST. W.,
TORONTO 3.
Tel. LE 3-6045
LIETUVIŠKI PATIEKALAI
NAUJI SAVININKAI
V. ir V. IVANAUSKAI

MAZAS IR NEBRANGUS ORKESTRAS įvairiems rengimams. Skambinti — A. Zaremba 767-7084.

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981
Namų telefonas AM 1-0527.

Opera "Ponia Tarnaitė"

("LA SERVA PADRONA" G. B. PERGOLES)

Reto grožio komiška 2 veiksmų opera su talentingais lietuviiais solistais ir orkestru atvyksta iš Čikagos į Torontą

š. m. balandžio 19, šeštadienį, 7 val. vakaro

Vieta: Brockton Auditorium (Bloor-Brock)

Bilietai gaunami:

J. Margio vaistinėje, 408 Roncesvalles Ave.,

J. Dambrausko sporto krautuvėje,

295 Roncesvalles Ave.,

parapijų spaudos kioskuose (sekmadieniais)

ir prie įėjimo.

Bilietų kainos: \$4.00, \$3.00, \$2.00, \$1.00

Salėje eilės rezervuotos. Visus maloniai kviečia

"Tėvynės prisiminimai"

Toronto Lietuvių Moterų Šalpos Grupės "Daina"

tradicinis pavasario kartūno balius

įvyks šeštadienį

1969 m. balandžio 26 d., 7.30 v.v., Priskėlimo parapijos salėje

Trys gražiausios pavasarinės marnos suknelės bus premijuojamos • Veiks turtinga ir įvairi loterija • Pilnas bufetas • Gros puikus D'A mico orkestras • Pelnas skiriamas Vokietijoje likusiems seneliams ir ligoniams

• Įėjimas: suaugusiems — \$2.50, studentams — \$1.50.

Visus iš arti ir toli maloniai kviečiame atsilankyti ir pasilinksinti!

"Daina"

"TAURO" KLUBO
PAVASARIO STINTŲ BALIUS

balandžio 19, šeštadienį, 6.30 v. vakaro,

SV. JONO KR. PARAPIJOS SALEJE

941 DUNDAS ST. WEST

BUFETAS, UŽKANDŽIAI, GERIMAI, SOKIAI

Įėjimas tik \$1.50.

KVIECIAME VISUS DALYVAUTI

Rengėjai

KLB TORONTO APYLINKĖS

tarybos metinis posėdis — šį sekmadienį, balandžio 20 d., 4 v.p.p., Priskėlimo par. parodų salėje. Į jį kviečiami 25 rinkti apyl. tarybos nariai ir lietuvių organizacijų bei institucijų vadovai ar įgaliojti asmenys. Bus valdybos ir revizijos komisijos pranešimai ir išrenkama sekančiai kadencijai nauja valdyba. Bendruomeniniai klausimai pakviestas kalbėti Ant. Rinkūnas, PLB švietimo tarybos pirm. Posėdis yra viešo pobūdžio. Apylinkės valdyba maloniai kviečia taip pat visus tautiečius, besidomiančius kolonijos lietuviška bendruomenine veikla, o taip pat spaudos atstovus, atsilankyti į tarybos susirinkimą.

Primename, kad į apylinkės tarybą buvo išrinkti šie asmenys: G. Baltūnas, V. Aušrotas, J. Karasiejus, S. Pacevičius, S. Vastokas, A. Lukienė-Užupienė, J. Čeponutė, J. Gustainis, St. Azubalis, R. Narušytė, L. Svėgždaite, Tėv. Rafaelis Sakalys, OFM, V. Birieta, Sgt. Kazlauskas, G. Beresnevičius, A. Sima-

navičius, K. Batūra, K. Rusinas, A. Kuolienė, I. Meiklejohn, A. Bumbulis, E. Jankutė, A. Jagėla, V. Paškovičius, J. Karka.

Apylinkės valdyba

KLK Kultūros Draugijos "Žiburiai" metinis susirinkimas, įvykęs balandžio 12 d., apžvelgė "T. Žiburių" finansinius ir kitus reikalus, išsklaidė valdybos bei revizijos komisijų pranešimus, priėmė 1969 m. sąmatą ir nutarė paminėti "T2" dvidešimtmetį ateinančių rudenį. Į valdybą, ir revizijos komisiją pakiktos tos pačios sudėtis. Susirinkimui pirmininkavo P. Bražukas, sekretoriavo V. Sonda.

A. a. Antanas Palionis, 58 m. amžiaus, mirė balandžio 14 d. Sv. Juozapo ligoninėje. Pasarvotas Turner a. Porter laidotuvių namuose. Laidotuvės — trečiadienį, balandžio 16 d., 9 v.v., iš Sv. Jono Kr. bažnyčios lietuvių kapinėse. Laidotuvėmis rūpinasi J. Karaliūnas. Velionis buvo kilęs iš Naujamiesčio, Panevėžio apskr. Jo šeima yra likusi Lietuvoje.

PRANESIMAS

Pranešame buvusius mirusiojo mokinius ir pažįstamuos, kad mūsų mylimas brolis ir dėdė

AŲA JONAS JOGAUDAS,

sulaukęs 88 metų amžiaus, mirė Toronte šiu metų balandžio 14 dieną. Laidojamas Spencerville, Ont., katalikų kapinėse, kur jau ilgisio jo žmona aŲa Ona Jogaudienė.

Nuliūdusi Sofija Makulavičienė su šeima

PADEKA

Mylimai mamytėi ir uošvei

AŲA ADELEI KARBACIENEI

iškilavus amžinybėn 1969 m. kovo 12 d., susilaukė daug užuojautos iš bičiulių ir pažįstamų.

Reiškiame nuosirdžią padėką klebonui kun. P. Azubaliui ir kun. J. Staškevičiui už lankymą ligoninėje, už Rožinio kalbėjimą, iškilmingas pamaldas, gražų pamokslą, palydėjimą į kapines, už parodytą nuosirdumą ir dvasinį sustiprinimą skausmo valandose. Dėkojame sol. V. Verikiaičiui už gražias giesmes Mišių ir laidotuvių apeigų metu. Nuosirdus ačiū p.p. Valeškomis ir p.p. Puodžiūnams už parodytą ypatingą globą bei rūpestį paskutinėse velionės dienose. Jaučiame gilią padėką visiems už gausią užprašytą šv. Mišių, už atsiųstas gėles, užuojautas, pareiktas asmeniškai ir spaudoje, karštą nešiusiems bičiuliams ir mielosioms ponios bei giminių, paruošusioms po laidotuvių kavutę. Taip pat nuosirdžiai dėkojame visiems bičiuliams ir pažįstamiems, taip gausiai lankiusiems velionę laidotuvių namuose, dalyvavusiems gedulingose pamaldose, pareiškiusiems pagarbą velionei ir palydėjusiems ją į amžino poilsio vietą Sv. Jono lietuvių kapinėse, Port Credit, Ontario.

Jūsų visų parodytas nuosirdumas palengvino mums pakelti šį sunkų gyvenimo smūgį. Mes liekame amžinai dėkingi ir Jūsų niekad nepamiršime —

Stefanija ir Aleksandras Kalizos

BARONESSA
BEAUTY SALON

2265 BLOOR ST. W.

TEL. 762-4252

(kampas Bloor-Durie gatvių).

Sov. Alė Kerberienė

MONTREALQUE

Sv. Kazimiero par. žinios

— Sv. Kazimiero par. choras rimtai ruošiasi gražiai ir patraukliai pasirodyti gegužės 3 d. koncerte. Po programos orkestras gros šokiams, veiks baras. Jūsų gausus atsilankymas sudarys didesnę džiaugsmą chorui ir jo vadovui Ambrozačiui. Be to, paremsite Sv. Kazimiero parapiją, nes visas koncerto pelnas skiriamas bažnyčios daizymui.

— Bažnyčios daizymui per paskutinius 3 metus buvo suaukota \$4,353.59; didžiausią auką davė Sv. Onos Dr-jų — \$1,000, Sv. Elzbičtos Dr-jų — \$941.46.

— Parapijos taryba išsiuntinėjo visiems parapijiečiams laiškus, kuriuose kviečia remti parapiją ir jos darbus.

TORONTO, ONT.

Albina ir Pranas Augaičiai balandžio 12 d. paminėjo 25 metų vedybinių sukaktį. Dalyvavo didokas būrys svečių iš Toronto, Wellando ir kitur. Kalbėtojai ir visi dalyviai palinkėjo sukaustuvininkams ilgiausių metų, įteikė dovanų. Pobūvio iniciatoriai buvo teisės studentas Vidas ir mokinė Silvija. Jiedu gražiai rūpinosi svečiais.

Lietuvių Namų narių metinis susirinkimas įvyko kovo 30 d. Pirminkinavo Aug. Kuolas, sekretoriavo V. Petratis. Praėjusio susirinkimo protokolą perskaitė A. Jucys. Valdybos pirm. Pr. Bastys padarė pranešimą apie LN atliktus darbus, o ižd. A. Statulevičius — apie finansinius reikalus. Priimta 1968 m. finansinė apyskaita ir 1969 m. sąmata. Svarstytas erdvesnių namų įsigijimo klausimas. Kadangi valdyba keičiasi rotacine tvarka kas dveji metai, šį kartą išrinkti valdybon: Pr. Bastys, V. Petratis, A. Statulevičius. Revizijos komisijos pranešimą padarė dr. M. Ansysas.

L. Vaikų Namams remti būrelio organizuotas bazaras balandžio 13 d. buvo sėkmingas. Taip pat gražiai praėjo "Vėlykų bobutės" popietė, kurios programą atliko vaikų darželio mokiniai. Šiuo metu vaikų darželyje yra 30 lietuviukų. Popietėje dalyvavo nemažai tėvų bei motinų.

Gyd. I. Valiukonienė iš Kau-nas yra atvykusi pavišėti pas savo gimines.

AUKOS TAUTOS FONDUI

\$25: J. Stankus; po \$10: E. Davidsonis, V. Endzelis, P. Lelis, J. Poška, P. Raudys, dr. J. Urbaitis, B. N. Zubrickai; po \$5: J. Birgelis, J. D. Naitis, K. Deimantas, Al. Garbens, S. Juozapavičius, Al. Kuolas, O. T. Krasauskai, S. Simkus; po \$3: J. Kriščiūnas; po \$2: L. Balaišis, S. Gineitis, J. Gipas, V. Ivanauskas, E. Kondrotas, V. Lastauskas, A. Masys, J. Mažeika, S. Plučas, S. Prackapas, A. Totoraitis. Papildomai aukoję \$10: dr. A. Pacevičius; \$4: B. Petkevičius; \$2: L. Razgaitis; \$1: A. Jakimavičius. Iš viso \$177.

Nenorėdami mielų aukotojų namuose trukdyti ir ap sunkinti aukų rinkėjų, dar kartą maloniai prašome auktojus įnešti savo auką Toronto lietuvių kredito kooperatyvuose ir mūsų ein. sąskaitas: "Parama" nr. 763 ir Priskėlimo parapijos — nr. 1255.

Visiems auktojams-joms nuosirdus ačiū.

Tautos Fondo
Toronto apylinkės valdyba

Sv. Jono Kr. par. knygyne gauta: 1. K. Bielinis, Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija, \$0.75, buvo \$2.50; 2. K. Bielinis, Dienojant (464 psl.; kietais virš. \$2.25, buvo \$6; 3. K. Bielinis, Penktieji metai (revoliucinio sąjūdžio slinktis ir padariniai) 582 psl.; kietais virš. \$2.25, buvo \$6; S. Kairys, Tau, Lietuva, 480 psl. kiet. virš. \$2.25, buvo \$6.

Pr. E. Bernotai

"Baltijos" stovyklavietės su-batvakaris ir loterija — balandžio 20 d., 6 val. v. Aušros Vartų par. salėje. Meninėje programoje — lietuviškos kaimo buities montażas, atliekamas šaulių kuopos scenos mėgėjų grupės. Režisiorius — J. Siaučiūlis. Vaidinimas patobulintas bei prapleštas. Idomūs ir senimiui, ir jaunimui. Po meninės programos — pramoginė dalis ir loterija, kuriai savo kūrinius yra dovanoję šie dailininkai: R. Bukauskas, V. Lapinienė, A. Lymanas, V. Remeika, O. Sablauskienė, J. Siaučiūlis, A. Vazalinskas, A. Zubienė. Pelnas skiriamas "Baltijos" stovyklavietės pagerinimui. Visi kviečiami dalyvauti.

"Nepriklausomos Lietuvos" metinė pranešama nuo š. m. balandžio 1 d. pakelta \$1.50, paskiras numeris — 25 ct. Savaitraščiu palaiykty bus steigiami bičiulių būreliai.

A. NORKELIONAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ ROSIŲ DRAUDIMAS6695 - 35te Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAYmond 7-3120

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

DUODA PASKOLAS:

Asmenines iš _____ 9 %
Nekiln. turto iš _____ 8.5 %
Išskaitant gyvybės draudimą
iki \$10,000.

JAU ISDUOTOS PASKOLOS
iki termino lieka senomis palūkanomis (pradedant 6.5%)

MOKA UŽ:

Depozitus _____ 5.0 %
Sėrus (numatyta) _____ 5.5 %
Term. ind. 1 met. _____ 6.5 %
Term. ind. 2 met. _____ 6.75 %
Term. ind. 3 met. _____ 7.0 %
Nemokamas g y v y bės draudimas
iki \$2,000 šėrų sumos.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v. Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrant šeštadienis. Vakaraais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakaraais — pirmadienį, trečiadieniais ir penktadienį nuo 7 iki 9 v. Sešmdieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 15 d. ir per visus ligonius savaitgaliais.